

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

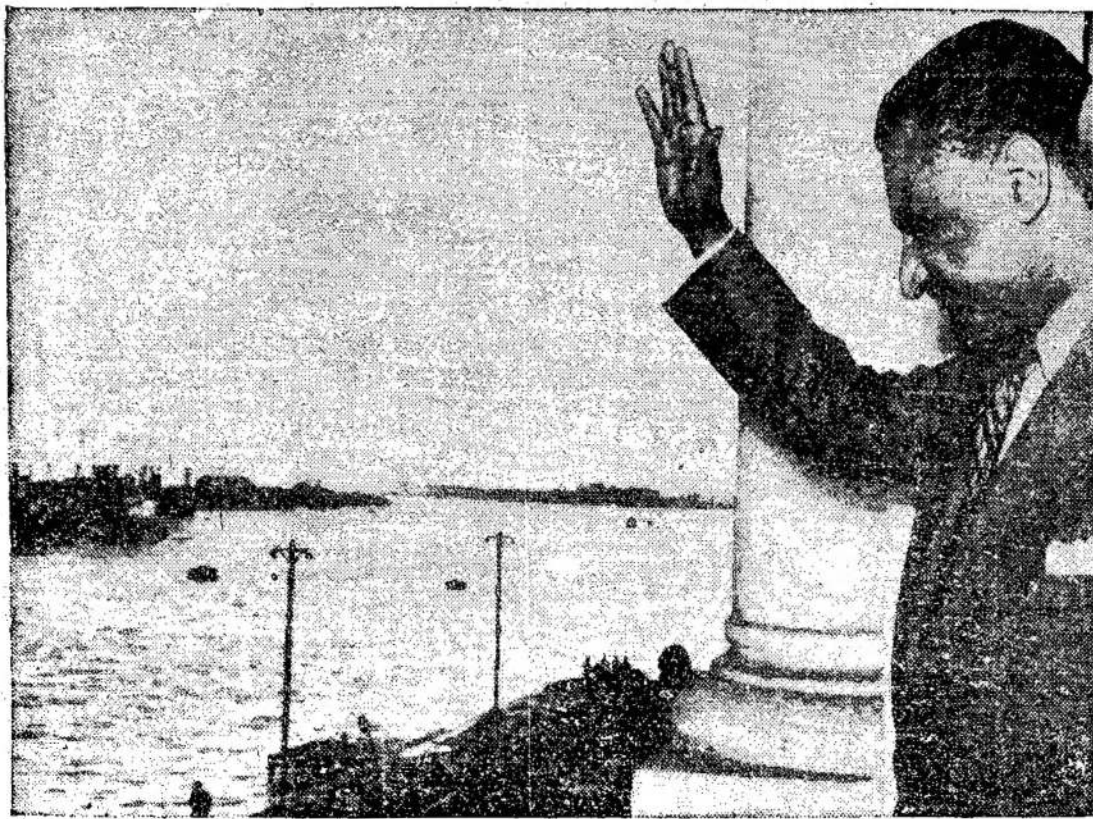
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 186 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10

No. 3

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 17, 1958, TORONTO, ONTARIO

META I XXVII

Egipto prezidentas prie Suez'o kanalo apvaikšciojant sukaktuves. Kovą už nepri-

klausomybę buvo labai ilga, bet Egiptas ją laimėjo. Dideliu faktorium yra tas fak-

tas, kad šiandien yra socialistinė pasaulio dalis, kuri palaiko kolonijų kovas.

Eisenhowero Atsakymas Bulganinui Nekelia Žmonėse Didelio Džiaugsmo

WASHINGTON. — Nors prezidentas Eisenhower savo atsakyme Tarybų Sąjungos premjerui N. Bulganinui sako, kad jis sutiktų pasimatyti su juimi, jeigu pasirošimas parodytų, kad gali būti toks susitikimas naudingas tačiau tas nekelia žmonėse didelio džiaugsmo.

Mat prezidentas Eisenhower toliau savo laiške kelia tokius klausimus, kurie aiš-

kiai rodo, kad Jungtinės Valstijos nesirošia numesti į šalį tas kliūtis, kurios daugiausia trukdo susitarimui.

Iš vienos pusės, jis kelia inspekcijos, kontrolės, Vokietijos apvienijimo, "tautų išlaisvinimo" ir kitus klausimus, kurie vsuomet naudojami propagandai prieš Tarybų Sąjungą.

Iš kitos, jis nurodinėja, kad visa tai, apie ką Bulganinas užsimena savo laiške, patenkina Jungtinių Tautų čarteris. Kitaip sakant, nėra reikalo daryti kokias nors naujas sutartis, nepuolimo paktus ir t. t.

Kada prezidentas Eisenhower taip atsineša į konkrecius pasiūlymus (sudaryti nepuolimo paktą, neutralizuoti tam tikrą ruožą Europoje, sulaikyti nuklinius bandymus ir t. t.), aišku, nėra didelės vilties, kad jo ir premjero Bulganino susitikimas įvyks, o jeigu ir įvyks, kad jis duos ką gera.

Kai kurie išsitaria, kad prezidento atsakymas yra perdėm persisunkęs valstybės sekretoriaus Dulleso idėjomis. O tas juk visuomet ir labai stačiai sako, kad nėra reikalo tartis ir susitarti.

Klausimas tikrai lieka, kaip ilgai jie galės taip laikytis. Visame pasaulyje auga nepasitenkinimas amerikiečių nusistatymu. Net ir Britanijos premjeras pasisakė už nepuolimo paktą. Jungtinės Valstijos juk negali darsileisti, kad jų sąjungininkės pradėtų tartis be jų pritarimo.

Kol kas, tačiau, Jungtinių Valstijų lyderiai laikosi tvirtai įsikibę į savo seną liniją.

Pearsonas Pataria Keist Nusistatymą

NEW YORK. — Kalbėdamas baliuje, kuris buvo surengtas Nobelio prizų gavėjų pagerbimui, buvęs Kanados užsienio reikalų ministras L. B. Pearsonas davė sugestiją, kad prezidentas Eisenhower išmestų iš savo politikos reikalavimus, kad Tarybų Sąjunga pirmiausia įrodytų savo nuoširdumą, o tik tada reikalautų pasitarimų su Vakarais.

Jis taipgi skeptiškai išsireiškė apie siūlymą, kad pirma pasitartų užsienio reikalų ministrai.

N. Bulganinas Kviečia Kanadą Imti Inicijatyvą

OTTAWA. — Kanados vyriausybė gavo naują laišką iš Tarybų Sąjungos premjero N. Bulganino, kuriame jis kviečia Kanadą imtis iniciatyvos suorganizavimui naujų derybų dėl nusiginklavimo ir didžiųjų susitikimo.

Toks pat laiškas esąs išsiuntinėtas 18-kai kitų šalių, įskaitant ir NATO narys.

Bulganinas savo laiške Diefenbakeriui pabrėžia, kad yra labai svarbu, kad didžiosios jėgos turėtų naują pasitarimą ir sudarytų kokį nors susitarimą, kuris galėtų būti pagrindu tolimesnėms deryboms ir susitarimams.

Bulganinas nurodo, kad padėtis pasaulyje yra žymiai pagerėjusi, bet NATO šalyse ir kitur yra dirbtinai ban-

doma apsunkinti išsprendimą tarptautinių problemų.

Tas esą daroma tikslu išgąsdinti taksų mokėtojus, kad jie nesipriešintų paskyrimui didesnių sumų militariniams reikalams. Tokie slapti dokumentai, kaip Jungtinėse Valstijose taip vadinamas Gaither raportas, siekia pagyvinimo lenktynių apsiginklavime.

Bulganinas su pasitenkinimu pastebi, kad Kanadoje vis daugiau balsų pasisako už taikų tarptautinių problemų išsprendimą. Jis prisimena Diefenbakerio pareikimą NATO konferencijoje Paryžiuje, kad daugelyje šalių auga nepasitenkinimas, kad Vakarai nepasirošė diskusijoms su Rytais.

Jis sako, kad daugelis Kanados politinių lyderių savo pareiškimais parodė, kad jų pažiūros supuola su Tarybų Sąjungos lyderių pažiūromis kas liečia derybas.

Laiške Bulganinas patiekia ir pasiūlymus dėl palengvinimo padėties pasaulyje.

Diefenbakeris pareiškė, kad jis negali nieko pasakyti dabar, kol jis dar neišstudijavęs Bulganino laiško.

Atrodo, kad jis nekaip žiūri į poną Dulles.

Pearsonas, kaip žinia, nori būti išrinktu Kanados liberalų lyderiu.

Tarybų Sąjunga už Neutralią Juostą

MASKVA. — Italijos Tautos Partizanų delegacijai lankantis čia, TSRS užsienio reikalų ministras Gromyko pareiškė, kad TSRS norėtų matyti, kad Italija taptų dalimi neutralios juostos Europoje.

Tarybų Sąjunga nori, kad Suomija, Švedija, Norvegija, Vokietija, Lenkija, Čekoslovakija ir Italija sudarytų neutralią juostą, kurioje nebūtų nuklinių ginklų, o jei kaip — ir svetimų karinių jėgų.

Vienas iš taikos partizanų, buvęs katalikų kunigas Gazzero, klausė Gromyko, kaip jis žiūri į TSRS ir Vatikano oficialų kontaktą. Gromyko atsakė, kad TSRS linkusi turėti ryšius su Vatikanu taikos klausimu.

Johannesburg. — Pietų Afrikos autoritetai patvarkė, kad kinams nebūtų leidžiama lankytis baltųjų kinoteatruose.

Sveikinimas Kanados Ir Jungtinių Valstijų Lietuviam su N. Metais

Liaudies Balsas gavo sekančią telegramą iš Vilniaus:

"Širdingai sveikiname svečius, aplankiusius Lietuvą, ir visus lietuvius gyvenančius Kanadoje Naujų Metų proga. Linkime sveikatos, pasisekimo gyvenime jums ir jūsų šeimoms.

"Prašome perduoti linkėjimus lietuviams gyvenantiems Jungtinėse Amerikos Valstijose.

"Lietuvos darbo žmonių vardu, Lietuvos Prof sąjungų Tarybos vardu,

"Pirmininkas Baranauskas"
Telegrama paleista sausio 1 dieną, bet mus pasiekė sausio 9 dieną. Kažin kur ji buvo užkliuvus ar nuklydus.

Nukrito Orlaivis Su Atomine Bomba

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų vyriausybė pranešė, kad nukrito ir sudužo orlaivis, kuris nešėsi atominę bombą. Nelaimė įvykusį Jungtinėse Valstijose.

Bomba buvus tokioj padėtyj, kad ji negalėjus sprogti dėl susitrenkimo ar degant orlaiviui.

(Kanados vyriausybė pripažino, kad amerikiečių orlaiviai skrenda per Kanados teritoriją nešdami atominės bombas.)

Atrodo, kad amerikiečiai visur žaidžia su atominėmis ugnimis.

Pasidairius po Kanadą

Kada konservatai buvo o- pozicijoje, tai ir jie dažnai kalbėdavo apie priėmimą ci- vilinių teisių bilaus arba įsta- tymo, kuris užtikrintų tam tikras pamatines kanadiečių teises, kurių negalima būtų sulaužyti be atitinkamo teis- mo.

Dabar, konservatams paė- mus valdžią, CCF priminė jiems apie tai, bet dabar konservatai visai nesidomė- jo šiuo klausimu. Jie visai nesiruošia praveisti tokį bi- lių. Girdi, yra daug keblu- mų.

Eina kalbos, kad parla- mentui bus įteiktas sumany- mas įvesti naują senatvės pensijų sistemą.

Dabar, kaip žinia, po 65 metų kanadietis gali gauti pensiją tik tokiaame atsitiki- me, jei jis visai neturi iš ko

gyventi. Esą planuojama į- vesti tokią sistemą, kad kiekvienas mokėtų tam tik- rą mokesį virš to, ką dabar moka su taksais, o pasiekus 65 metų amžiaus gautų \$75 į mėnesį neatsizvelgiant į ga- limybes pragyventi be pensij- os.

Bet truksią keli metai lai- ko, kol šis planas bus įgy- vendintas.

Iš visų miestų plaukia skundai, kad atsiranda daug jaunų nusikaltėlių.

Pavyzdžiui, iš Ottawos praneša, kad keli berniukai nuo 9 iki 11 metų amžiaus užkūrė net 11 gaisrų ir pa- darė nuostolių už \$214,525. Ir tik per vieną sekmadienį. Jie matomai padegė ir dau- giau.

Jie uždegė ir tris bažny- čias.

Toronte Baselio valgykla turėjo uždaryti duris jau- niems kostumeriams, nes jie elgiasi labai chuliganiškai.

Tai tik pora pavyzdžių, kurie rodo, kad jaunimas la- bai ištvirkęs.

Ir jauni "mokslininkai" pradėjo leisti raketas. Bet ir jie susiduria su nepasiseki- mais.

Kiek laiko atgal, Jungtinių Valstijų vienos kolegijos mo- kiniai leido mausniką, bet nepavyko. Po to Humane draugija per teismą uždrau- dė naudoti peles leidžiant raketas.

Jauni Kanados "mokslini- ninkai" Britų Kolumbijoj taipgi darė bandymus, bet į- vyko nelaimė ir David Hors- fall, vos 17 metų amžiaus, žuvo per bandymus namų darbo raketos.

Ontarija jau 100 metų ve- da kovą su vilkais. Už vil- ko nušovimą valdžia kai kur moka iki \$75.00. Bet vilkų problema tebėra neišsprės- ta.

Šiomis dienomis helikop- teris pradėjo vilkų "cenzą". Jis skraido virš laukų ir miškų ir bando patirti, kiek kur vilkų yra.

Yra paskirta \$30,000 dėl ištyrimo vilkų problemos Ontarijoje.

Erie ežere, pietinėje Onta- rijoje, yra nuskendęs laivas su anglimi. Dabar bangos tą anglį išneša ant kranto, o žmonės renkasi ir kurena pe- čius.

Laivas nuskendo 48 metai atgal. Nuskendo ir įgula. Tik

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

Akių ir Akinių
Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Shirley Knight ir Teddy Forman, CBC-TV "Nursery School Time" pastatymo centrinės figūros. Progra- ma skiriama mokyklinio am- žiaus vaikams.

viena valtis su sušalusiais žmonėmis buvo išnešta ant kranto.
WASHINGTON. — 1957 metais JAV eksportavo už \$21,000,000,000, o importa- vo už \$13,000,000,000.

Kanadietis

Toronte ir Priemiesčiuose
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siūsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaiz- dų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustru- ta, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, ka- da mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Iliustruota.

ŠLIUPATARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuo- pelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti vir- šeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygų, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. AIG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Šventraščio Tikrovė

(Numaskuota Biblija)
Parašė T. J. Kučinskas

Dažinosite, Dievas sutvėrė Adomui dvi pačias. Kris- taus glamonėjimą savo gražios marčios, jo aistros meilės žodžius. Reiškia, — Kristus turėjo vaikų! Biblijos Dievas su mergaičių dora darė biznį bažny- čioje. Susipykus už pinigų, Dievas mergaitę išvadi- no paleistuve. Dievas platino karus, svetimoterystę, nemoralybę ir t.t. Šimtai biblijos prieštaravimų.
Pusl. 156. Kaina \$1.50

T. Kučinskas, 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill. USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Įsteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygynė galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais me- tais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas pen- kias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ŽEMAITES raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAICIO-GUZEVIČIAUS raštų šešias knygas.

LAZDYNŲ PELEDOS, J. DOVYDAICIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jau- nesniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašyto- mis įvairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikyta li- teratūra ir politinio turino knygomis.

Sąlygos norintiems knygynu naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygynu ir visos jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltui. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvie- nos knygos. Nesumokėjęs atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaityto- jys turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujoji Statyba Lietuvos Kaimuose

Kalvarijos rajono "Tarybų Lietuvos" kolūkis turi savą statybinę brigadą, kurioje dirba daugiau kaip 20 žmonių. Šiais metais brigada pastatė 21 dāržinę javams ir pašarui laikyti. Šiuo metu statybininkai kolūkinėje gyvenvietėje stato 14 naujų namų artelės nariams, pradėjo statyti vandens bokštą. Baigiama statyti ketureilė mūrinė kiaulidė. Kiaulidėje visi pagrindiniai darbo procesai bus mechanizuoti, bus įrengtos automatinės girdykla ir automatinės ędžios.

P. Cvirko vardo kolūkyje statomas elektrinės pastatas, 7 gyvenamieji namai, kasamas artezinis šulinys. Perduota naudoti karvidė 130 karvių.

Statybines brigadas turi kiekvienas Kalvarijos rajono kolūkis. Be gyvenamųjų namų, jos šiais metais perduos naudoti daug ūkinės paskirties pastatų.

Pasvalio Linų Augintojai

Pasvalio rajono kolūkiuose metai iš metų gerėja linų auginimo agrotechnika, didėja pajamos iš linininkystės. 1953 metais rajone linais buvo apsėta 1,126 hektarai. Pajamos iš linininkystės sudarė 650 tūkstančių rublių.

1955 metais linų pasėliams buvo paskirta 1,346 hektarai. Iš linininkystės buvo gauta apie 7 milijonai rublių.

Siemet rajone linai buvo pasėti 1,507 hektarų plote. Užaugintas gražus derlius. Iš kiekvieno hektaro surinkta po 5 centnerius pluošto ir 5,5 centnerio sėmenų. Rajone, iš viso paėmus, pajamos iš linininkystės sudarys apie 20 milijonų rublių.

Pereitų metų lapkričio 20-21 dienomis Vilniuje vyko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ketvirtojo šau-

Liaudies Teisėjai Atsiskaito Rinkėjams

Maždaug 200 Kauno komunalinio ūkio darbuotojų atėjo į eilinį susitikimą su savo išrinktuojų šeštosios apylinkės liaudies teisėju V. Gumuliausku. Po ataskaitos jie uždavė jam daug klausimų apie tai, kaip liaudies teismas kovoja už socialistinio teisėtumo stiprinimą, saugo tarybinių piliečių visuomeninę ir asmeninę nuosavybę. Susirinkusieji pateikė kai kurių pasiūlymų, turinčių tikslą sustiprinti darbo žmonių teisių apsaugą.

Liaudies teisėją Vacj Gumuliauska gyventojai labai gerbia. Jis dažnai susitinka su savo rinkėjais, atsiskaito jiems iš teismo veiklos. Vykdydamas darbo žmonių pagėidavimus, Gumuliauskas įmonėse ir įstaigose rengia konsultacijas ir seminarus darbo įstatymų klausimais.

Keletą kartų šiais metais atsiskaitė darbo žmonėms Kavarsko rajono liaudies teisėjas Benediktas Pinelis. Daugiau kaip du tūkstančiai darbininkų, tarnautojų ir kolūkiečių dalyvavo susitikimuose su liaudies teisėju. Per ataskaitas B. Pinelis aiškina rinkėjams įstatymus, liečiančius kolūkinės nuosavybės apsaugą, veiksmingai padeda jiems kovoti už darbo drausmės stiprinimą, taip pat su viešosios tvarkos pažeidėjais.

Respublikos miestuose ir rajonuose šiais metais jau įvyko daugiau kaip 600 liaudies teisėjų ataskaitų.

DIDEJA GYVULIŲ SKAIČIUS FERMOSE

Respublikoje kasmet didėja visuomeninių gyvulių skaičius. 1953 metais Lietuvos žemės ūkio artelėse buvo 109,800 karvių, 1955 metais — 125,000, o dabar jų yra daugiau kaip 174,000.

MOKSLAS IR GYVENIMAS

Respublikoj pradėtas leisti naujas mokslo populiarinimo žurnalas "Mokslas ir gyvenimas". Žurnalą leidžia Lietuvos TSR Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija. Naujojo leidinio tikslas — paprastai ir įdomiai pateikti skaitytojams naujausias gamtos, technikos ir kitų mokslų žinias.

Žurnalas "Mokslas ir gyvenimas" išeis kartą per mėnesį.

Didėja ir kaulių skaičius. Jeigu 1953 metais respublikos kolūkiuose jų buvo 260,000, tai 1957 metais — jau 460,000.

Nuostabūs Pakitimai

Kiek mažiau kaip 13 metų praėjo nuo tos dienos, kai Klaipėda buvo išvaduota nuo hitlerinių okupantų, o kaip per tą laiką pasikeitė uostamiestis! Dabar čia gaminama tokia produkcija, apie kurią buržuazinė Lietuva negalvoti negalėjo. Nuo Baltijos laivų statyklos stapelių nulicidžiami žvejybiniai traleriai. Klaipėda gamina šilkinis ir medvilninius audinius, baldus, popierius, įvairius maisto produktus, namų apyvokos reikmenis.

Miestas sparčiai auga. Dabar Klaipėdoje statomi gyvenamieji namai, kurių bendras plotas sudarys 56,135 kvadratinis metrus.

Šiaulių Dramos Teatro Gastrolės

Šiaulių dramos teatro gastrolės Lietuvos TSR sostinėje jau tapo tradicinės. Beveik kasmet jo kolektyvas rodo sostinės žiūrovams geriausius savo spektaklius.

Šiaulių dramos teatras — vienas seniausių Lietuvoje. Per 26 savo gyvavimo metus jis yra pastatęs daugiau kaip 120 scenos veikalų. Didelį dėmesį kolektyvas skiria nacionalinės dramaturgijos spektakliams sukurti.

Per dabartines gastroles, prasičėjusias Vilniuje praėjusių metų lapkričio 16 d., te-

Liaudiškose Respublikose

Korėjos Liaudies Demokr. Respublikos Užsienio Prekybos Plėtimasis

Kas metai plečiasi Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos užsienio prekyba. Per šią metų 7 mėnesius eksporto apimtis 40 procentų viršijo atitinkamo praėjusių metų laikotarpio rodiklius. Dėka to, kad pokario metais išsivystė chemijos ir lengvoji pramonė, žemės ūkis ir jūros verslas, žymiai padidėjo šių liaudies ūkio šakų eksportuojamosios produkcijos apimtis.

Plečiasi ir eksportuojamųjų prekių nomenklatura. Pirmą kartą šiais metais eksportuojama kamuotasis plienas, cementas, langų stiklas, kai kurie kiti pramonės dirbiniai, o taip pat vaisių konservai, žuvies miltai, kukurūzų krakmolos ir kiti gaminiai.

Smulkios ir Naminės Pramonės Vystymasis Vietnamo Dem. Respublikoje

Vietnamo visuotinės dar-

atras parodys šešis geriausius praėjusio ir šio sezono spektaklius. Žiūrovai pamatys pažangiojo ispanų dramaturgo A. Kosono psichologinę dramą "Medžiai miršta stati", vyresniosios kartos lietuvių rašytojo P. Vaičiūno pjesę "Sekmadienis", jugoslavų rašytojo D. Dobričanino komediją "Trijų Lakštingalų gatvė, 17". Patsiems mažiesiems žiūrovams bus pastatyta pasaka "Gintaro lazdelėje". Ją parašė teatro artistė E. Bindokaitė.

Knyga apie Mokslinės Bibliotekos Istoriją

Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto mokslinė biblioteka turi didelį grožinės, politinės, mokslinės - techninės, istorinės ir medicininės literatūros fondą. Čia surinkta šimtai senovinių knygų, įvairių rankraščių ir daug archyvinės medžiagos. Viso bibliotekoje yra daugiau kaip 1,500 tūkstančių tomų. Bibliotekos skaitytojų tarpe — tūkstančiai universiteto studentų, dėstytojų, profesorių, mokslinių darbuotojų.

Dabar parašyta knyga apie Valstybinio universiteto mokslinės bibliotekos istoriją ir vystymąsi nuo jos įkūrimo (1570 m.) iki mūsų dienų. Knygos autorius — bibliotekos direktorius L. Vladimirovas. Šiais metais šis veikalas išeis iš spaudos.

bo konfederacijos informacinis biuletėnis paskelbė straipsnį apie smulkios ir naminės pramonės vystymąsi Šiauriniame Vietname.

Šiuo metu, pasakyta straipsnyje, Šiauriniame Vietname veikia 60 tūkstančių amatinių dirbtuvių ir smulkių įmonių, kuriose dirba 650 tūkstančių darbininkų, arba trigubai tiek, kiek 1939 metais.

Naminės ir smulkios pramonės bendrosios produkcijos gamyba didėja metai iš metų. Jeigu 1955 metais ji siekė 120 milijardų dongų, skaičiuojant pinigais, tai 1956 metais jau pasiekė 243 milijardus dongų.

Valstybinis planas 1957 metams numato toliau vystyti smulkia ir naminę pramonę. Pirmajame pusmetyje valstybės finansinės ir materialinės paramos dėka Šiauriniame Vietname atsirado šimtai naujų įmonių.

Privačios naminės ir smulkios pramonės vystymasis daug kuo padėjo geriau tenkinti gyventojų poreikius platus vartojimo prekėmis.

Pirmas Tanklaivis, Pastatytas Kinijos Laivų Statykloje

Nuo Dalno m. laivų statyklos stapelių nuleistas į vandenį pirmasis tėvyninės ganybos 4,500 tonų talpos tanklaivis, kuris buvo pastatytas per šešis mėnesius.

Tanklaivį suprojektavo Kinijos inžinieriai Šanchajuje dirbdami bendrai su tarybiniais specialistais. Tanklaivio greitis siekia 1,5 jūrmylės per valandą. Dėka to, kad surenkant tanklaivio korpusą buvo panaudotas elektrosvirinimas, laivo svoris sumažintas 20 procentų.

Naujo Anglies Telkinio Įsisavinimas Kinijoje

Hansu provincijos šiaurės rytų dalyje esančiame Šiczišanio anglies baseine pradėta statyti šiuolaikinė nuožulni šachta, kuri per metus duos 300 tūkstančių tonų anglies. Artimiausiais metais čia bus pastatytos dar trys tokios šachtos. Visi darbai, susiję su anglies gavyba bei transportavimu, šachtose bus visiškai mechanizuoti.

Neseniai atrastasis Šiczišanio anglies telkinys užima daugiau kaip 500 kvadratinį kilometrų plotą. Preliminariniais duomenimis, jo atsargos apskaičiuojamos maždaug 10 milijardų tonų. Per šį rajoną bus nutiestas Baotou-Lančou geležinkelis.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: Empire 6-4358

BLAIVI PASTABA KARŠTUOLIAMS

Tėviškės Žiburiuose po antgalviu "Lietuviški Apmaštymai" skirsnyje "Pirmyn į kovą, jau priešas eina", duodama sekanti pastaba užsidegėliams, trokštantiems naujo karo:

"Per 60 ribą peršokę keli lietuviai veikėjai, 'Kariuomenės šventės' ir kitų įvykių proga tiek 'TZ', tiek 'NL' 'optimistiškai' tebesivylė ir tebesidžiaugė visuotino globalinio karo galimybe, matyt, tikėdami, kad karas, sunaikindamas pasaulį, sugrąžins laisvę Lietuvai, kuriai, ir jiems, matyt, per stebuklą nenukris nei plaukas. Kiti, vėl, nors ir nebūdami taip 'narsūs', piktnosiai kaikurių primimu, jog Maskva, balta ar raudona, visad pasiliks Lietuvos pašonė. Joks karas, joks sunaikinimas nepakeis šio labai realaus ir kieto fakto.

"O tiems, kurie supranta karą praėjusių šimtmečių terminais, pateikiame 'labai slapto raporto' prezidentui Vašingtone apybraižas. Taip vadinamas Gaither komitetas konstatavo, jog karo atveju jokia apsauga nuo priešo nėra įmanoma. Komitetas rekomendavo nedelsiant pradėti statyti urvus pasislėpti nuo atomy, raketų ir dujų. Jų kaina būsiama apie 30 milijardų dolerių. Komitetas sakės taip ir nepajėgęs išspręsti, kaip šie, 'urviniai žmonės', turėtų būti aprūpinti maistu ir vandeniu. Paprasčiausia atominė bomba mat užnuodys visus vandentiekio rezervuarus, o jos 'krituliai', lauke augantį maistą. Komitetas taipgi nepajėgė prezidentui paaiškinti, ką reikėtų daryti puolimui praėjus. Sunaikinus susisiekimo ir susišinėjimo priemones, aukštai civilizuotai šaliai ateitis būtų itin tamsi. Komitetas savo 'slapto raporto' gale nurodė, jog jie nesą tikri ar tuo atveju, jei priešas trenktų visais hydroatominiiais ir biologiniais ginklais, ir urvai daug bepagelbėtų. Gaither Komitetas prezidentui dėlto rekomendavo visiškai atmeti atominio karo galimybę. Pona karininkai, patarkit, ką daryti?"

"Bet mūsų žilagalviai šaukia: 'Pirmyn į kovą, jau priešas eina'..."

Labai teisinga pastaba. Ir ne vien lietuviškiems karštagalviams tinka. Ji tinka visiems, kurie dar kalba apie karą su laimėjimu. Jų protas, matomai, negali įsivaizduoti, kad nukinis karas reikėtų susinaikinimą abiems pusėms.

Visiems žmonėms, kurie dar gali sveikai protauti, reikia šaukti visu balsu prieš karą, kad visi tie užkietėjęliai girdėtų.

BET GI REALYBĖ RODO KITAIP

Vyt. Alantas baisiai puola J. Jakštą, kad pastarasis nepritaria jo kovai prieš mišrias šeimas, tai yra, prieš lietuvių vedybas su kitų tautybių asmenimis. Įsikarščiavęs drožia jis:

"Skirtumas tarp p. Jakšto ir manęs yra tas, kad mano giliausiu įsitikinimu, kiekvienas tremtinys lietuvis neturėtų pasiduoti likiminei nuvytuso lapelio filosofijai, bet turėtų stengtis pasilikti tvirtai jaugusia šaka tautos kamene. Laimindamas mišrias šeimas, tamsta, p. Jakštai, mūsų jaunimą bloški į svetimų tautos glėbį, o aš nenoriu jo atiduoti be kovos, aš noriu, kad mūsų jaunoji karta perimtų krivulę iš senesniosios ir neštų ją iki Tėvynės krantų".

Šis pono Alanto šūkis prilygsta tų žilagalvių kareivių, apie kuriuos buvo kalbama aukščiau. Gyvenimas nelinkęs klausyti nereališkų šūkių.

Senesniųjų emigrantų vaikų niekas neragina kurti mišrias šeimas. Priešingai, kiekvieno tėvą tikriausiai troško lietuviškų šeimų. Kiti gal ir priešinosi. Bet ką mes matome? Mažai lietuviškų židinių. Didelė didžiama mišrūs.

Ar jie laimingi? Kiek yra žinoma, mišrios šeimos

KAS NAUJO PASAULYJE

Visas vakarinis pasaulio sektorius buvo labai susijaudinęs dėl paleistų gandy, būk Tarybų Sąjungos mokslininkai buvo pasiuntę raketoj žmogų 186 mylių aukštumon, iš kur jis nusileidęs laimingai.

Kadangi visi mokslo vyrai pripažįsta, kad Tarybų Sąjungos mokslininkai gali tą padaryti, spauda ir radijas labai lengvai patikėjo. Tiesiog buvo nuostabu. Būdavo nenorima tikėti ir tuomet, jei ką oficialiai praneša, o dabar labai patikėjo, nors buvo aišku, kad nieko oficialaus nėra.

Pasirodė, kad šis gandas greičiausiai kilo iš fikcinių dalykų. Tarybų Sąjungos spaudoje telpa įvairių pasakojimų, taipgi rodos yra ir filmas, pagamintas pagal tokius pasakojimus. O gal kas tyčia paleido gandą.

Bet šis klausimas pasilieka ant paviršiaus. Faktas yra, kad Tarybų Sąjunga yra išbandžiusi tokį dalyką su šunimis. Jie buvo iškelti raketomis labai aukštai ir laimingai nuleisti. Galimas daiktas, kad netolimoj ateityj bus galima bandyti su žmogum. Savanorių esą labai daug.

Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius ponas Dulles spiriasi visomis keturimis prieš idėją, kad didieji Rytų ir Vakarų lyderiai usitiktų ir vėl pasitartų dėl sumažinimo įsitempimo. Girdi, nieko iš to neišeis.

Washington Post and Times-Herald karikatūristas net karikatūrą nupiešė. Dėdė Samas sėdi užsidaręs didelėje dėžėje. Ant vienos pusės užrašyta: "Kuomet mes esame tvirti, tuomet mums nėra reikalo tartis". Ant kitos: "O kada mes esame silpni, tai mes bijome tartis". "Ir kaip aš pakliuvau į šią dėžę?" klausia save Dėdė Samas.

Ištikro, kyla klausimas, kodėl Jungtinių Valstijų vyriausybė bijosi derybų? Matomai jaučia savo pozicijų silpnumą.

Britanijos premjeras Harold Macmillan lankosi Azijoje. Jis užsimojė lankyti Indijoje, Pakistane, Ceylone ir kitose trijose šalyse, kurios palaiko ryšius su Britanija kaip dominijos.

Sakoma, kad Macmillano tikslas ne tik išlyginti kai kuriuos nesklandumus, bet ir

verčiasi nei kiek neprasčia, kaip ir nemišrios.

Būtų labai skaudu ir neteisinga, jei tėvai verstų vaikus kurti šeimas ne pagal meilę, o pagal tautinį reikalą.

pasikalbėti su jomis apie Rytų ir Vakarų ginčo klausimus. Kitaip sakant, jis nori sužinoti, kaip dominijos atsisėda linkui Bulganino ir Chruščiovo pasiūlymų.

Prieš išvykdamas, kaip jau buvo pranešta, Macmillanas išsireiškė, kad jis nemato nieko bloga, jeigu Rytai ir Vakarai pasirašytų ne puolimo paktą. Galimas dalykas, kad jis nori patirti, ar palaikytų jį dominijos, jeigu jis paremtų šią idėją konkrečiau.

Kovos Alžirijoje tebeina ir nesimato jų galo. Alžirijiečiai nesiruošia pasiduoti, o francūzai nesiruošia nusileisti.

Sausio 8 dieną buvo pranešta, kad francūzai užmušė 100 alžirų. Kelios dienos prieš tai buvo pranešta, kad buvo užmušta keliasdešimt ir apie tiek suimta.

Francūzai savo nuostolius neskelbia.

Maskva pranešė, kad mirė Fania Kaplan, kuri peršovė Leniną 40 metų atgal. Jai buvo jau 70 metų amžiaus.

Tuo metu, kai ji paleido tris šūvius į Leniną, iš kurių du pataikė, ji buvo narė taip vadinamo socialrevoliucionierių judėjimo. Tie socialrevoliucionieriai kovojo prieš proletarinę revoliuciją.

Ji buvo nuteista kalėjimu iki gyvos galvos. Kalėjime ji ėjo knygyno vedėjos pareigas.

Malta pakeitė savo nusistatymą. Premjeras Dom Mintoff pranešė Britanijai, kad Malta nesiskirs nuo Britanijos, ką buvo pasimojis daryti anksčiau.

Zinoma, Malta, kaip ir Kipras, nebūtų galėjus atsi-kratyti britų, nes Malta yra viena iš svarbių britų bazzių.

Jungtinių Valstijų teismas nuteisė du raketierius kalėjiman, Johnny Dio ir Johnny McNamara, vieną nuo 15 iki 30 metų kalėjimo, o kitą nuo 5 iki 10 metų kalėjimo.

Šie raketieriai buvo "darbininkiški". Jie naudojo vežikų (teamsters) uniiją savo raketui vykdyti. Sakoma, kad Dio padarydavo po \$1,000,000 per metus.

Tarp kita ko, jie išreikalaudavo iš samdytojų dideles sumas, pažadėdami nespau-

ti jų su reikalavimais pakelti algas ir t. t.

Dio dar buvo įkaltintas išplikinys acidu akis kolumnistui Victor Riesel už atakavi-mą "darbininkišku" raketie-rių.

Vakarinė Vokietija pradeda konkuruoti kitas šalis automobilių klausimu. Ypatin-gai ji konkuruoja Britanijos ir Francijos automobilius.

1957 metais Vakarinė Vo-kietija pagamino ir pardavė 1,100,000 automobilių.

Smarkiai kyla ir jos lai-vynas. Ji turi jau 2,400 pre-kinų laivų, arti 100 tanke-rių, 90 keleivinių laivų. Per-nai prekiniai laivai davė \$25,000,000 svetimų vali-utos.

Jungtinių Valstijų armijos generolas-leitenantas Gavin patvirtino savo pareškima, kad jis rezignuoja iš armijos.

Girdi, jis negali sutikti su apsigynimo departamento politika.

Jo manymu, armija einan-ti žemyn ir jis negalys nieko padaryti.

Rezignavo Britanijos fi-nansų ministras ir jo padė-jėjai. Jie nesutikė su vy-riausybės ekonomine politi-ka.

Nesijuokit

Vienas amerikietis, Dr. Alan E. Fisher, teigia, kad iliejus į smegenis chemikalų bus galima padaryti super-menų rasę.

Taigi, galų gale amerikie-čiai bus paversti superme-nais.

Jungtinių Valstijų Huma-ne Society per teismą už-draudė raketų leidėjams naudoti peles.

Na, ir ką gi dabar tie a-merikiečiai leis į erdvę su savo sputnikais?

Almus Tėviškės Žiburiuo-se sako, kad "Senieji metai įteigė mintį, kad vien 'Vakarais' pasitikėti nėra nei tikslu; nei protinga".

Bet visgi labai ilgai tru-ko, kol Almus apsižiūrėjo.

"Maskvos tikslas, kaip pa-reiškė ir pabrėžė Chruščio-vas, lieka kaip buvęs tas pat ir nekintamas — užvaldyti visą Žemės rutulį", sako J. Kardelis.

Ir kur tuomet ponas Kar-delis pasidės?

Dr. Šaipokas

Pastabos

Jungtinėse Valstijose labai daug kalbama apie pasivijimą Tarybų Sąjungos balistinių sviedinių klausimu.

Aš tikiu, kad amerikiečiai tai padarys.

Bet tas padėties nei kiek nepataisy.

Nuo to laiko, kada buvo pagaminta pirma tarpkontinentinė raketa, Jungtinės Valstijos nustojo viršenybės ir niekad jos nebeatgaus.

Galima, juk užversti visą kraštą raketomis, bet kas iš to?

Jeigu Tarybų Sąjunga turės užtektinai jų sugriovimui Amerikos miestų, padėtis nepasikeis, nežiūrint to, kiek tų sviedinių Amerika turės.

Amerikai hereikia daugiau, kiek reikia sugriovimui Tarybų Sąjungos miestų.

Darosi aišku visiems, net ir militariniai mažai nusi-manantiems žmonėms, kad karas darosi neįmanomas.

Karas nuo dabar reiškia abiejų pusių susinaikinimą.

Ar gali žmogus būti ant tiek pasiutęs, kad jis eitų prieš susinaikinimą?

Sakoma, kad amerikiečiai ketina išleisti \$30.000.000.0000 kasimui urvų, kur būtų galima pasislėpti.

Daleiskime, kad daugelis išsigelbėtų tuose urvuose.

Bet koks gi gyvenimas būtų, jeigu būtų sugriauti miestai ir miesteliai?

Bet tuo pačiu kartu mes matome, kad Jungtinių Valstijų valdžia piestu stoji prieš pasiūlymus sudaryti nepuolimo sutartį.

Kodėl ji bijo sutarties? Girdi, sutartis nieko nereikia, ją gali sulaužyti.

Jeigu taip, tai galima viską sulaužyti.

Reikia, neverta turėti bent kokius pasitarimus ir siekti susitarimo.

Taip galvojant, aišku, nieko kita neleika, kaip pradėti kasti urvus.

Bet urvuose sėdint nebus galima labai toli nueiti.

Žmogus yra gyvenęs urve, bet jį ką jis tuomet buvo panašus?

Galimas daiktas, kad žmonėms, kurie visuomet dominavo visiems kitiems, yra labai sunku susitaikyti su faktu, kad tas laikas praėjo ir dabar reikia skaitytis su kitais.

Bet anksčiau ar vėliau, tačiau reiks susitaikyti ir

Neseniai Kairo mieste, Egipte, įvyko Azijos ir Afrikos šalių atstovų konferencija, kurioje dalyvavo virš 400 atstovų iš 42 šalių. Ši konferencija parodė, kad abiejų kontinentų tautos ryžtasi kovoti už visišką išsilaisvinimą iš imperialistų jungo.

Ką Kiti Rašo

Ne Anoj Pusėj, bet Šioj

Bene kruviniausia diktatūra yra ne "anapus uždangos", bet Vakarų demokratijos šeimoje, Pietų Amerikos respublikoje Venezuela.

Panašiai kaip Smetona Lietuvoje, militaristų klika nuvertė konstitucinę Venezuelos valdžią lapkričio 24 d., 1948 metais, ir diktatoriumi paskyrė pulkininką Marcos Perez Jimenez.

Dešimti metai kaip Jimenez diktatoriauja Venezueloje. Demokratijos ir laisvės — nei šešėlio.

Laikas nuo laiko šalyje išsiveržia net ginkluoti sukilimai prieš diktatorių. Bet ar girdėjote, kad "Voice of America" ar Dulles smerktų diktatorių?

Nieko panašaus! Priešingai, neperdėsiu pasakęs, kad Jimenez diktatoriauja Venezueloje su valstybės departamento palaiminimu.

Kodėl? Na-gi, Venezuela antra turtingiausia pasaulyje valstybė aliejaus resursais. Amerikos interesai tuti investavę \$3,000,000,000. — L. Jonikas.

pradėti kalbėtis.

Juk buvo žmonių, kurie rėkė, kad žemė nesisuka, bet turėjo pripažinti, kad ji sukasi ir dar skrieja apie saulę.

J. Y.

Kriminalybės Didėja

FBI skyrius, vadovaujamas J. Edgar Hooverio, paskelbė, kad mūsų šalyje didėja kriminalybės.

1957 metais, sako jo pranešimas, JAV buvo atlikta 2,756,000 didžiulių kriminalybių — 7.5 procento daugiau, negu buvo perėjais metais.

Tai blogos žinios. Mes gerai suprantame, kad policija — federalinė ar miestava, — kriminalybių nesumažins. Jų priežastys glūdi kur nors kitur.

Pabrėžiama, kad smarkiai pakilo jaunamečių atliktos kriminalybės.

Keista tai, kad Hooveris komunistinį judėjimą supla-karta kartu su kriminalistų "žy-giais". Jau tik tas faktas parodo, kaip nelogiškai, kaip neteisingai prieinama prie kovos su blogumais mūsų šalyje. — Laisvė.

"Susitaikyti su dievu..."

Vienas čekagietis man rašo tokį kurįjįžą:

Prieš L. Prūseikos operavimą, ateina pas jį (ligoninėje) kun. J. Prunskis, marjonų Draugo redaktorius. Ko jis nori?

Kun. Prunskis siūlo ligoniui, kad jis "susitaikytų su dievu...". Atseit, J. Prunskis buvo pasiryžęs L. Prūseiką spaviedoti.

Ligonis mandagiai paprašė "svečių" trauktis šalin.

Koks tai klerikalų akiplėšiškumas! Neduoda jie žmogui ramybės net ir ligoninėje.

Jeigu kun. Prunskis būtų atėjęs pas ligonį, kaip laikraštininkas, kaip kolega, aišku, būtų buvęs geras gestas, ir L. Prūseika veikiausiai jį būtų mieliai priėmęs, su juo gražiai pasikalbėjęs. Bet kunigas nuėjo ligoninės žmogų pažeminti, užgauti jo įsitikinimus. Na, ir toks "žygis" yra negražus, nedoras!

"Susitaikyti su dievu..." Įdomu būtų žinoti, kokią "taikos sutartį su dievu" yra padaręs pats kun. J. Prunskis? Tegū jis ją parodo.

Jei kun. Prunskis gyventų "taikoje su dievu", tai jis vykdėtų ir jo "prisakymus". Jo laikraštis nerašytų neteisrybių, neagituotų už karą, už žmonių žudymą, nešmeiktų savo tautos, kuriančios naują gyvenimą savo gimtoje žemėje! — R. Mizara.

Kaip Galima Tapti Herojum

Vakarinės Vokietijos prezidentas Theodor Heuss, sakoma, tapo savo šalyje herojumi griežtai išstodamas už derybas su Tarybų Sąjunga. Heuss nustelbė kanclerį Adenauerį. Dabar šis ieško būdų atsigrėbti. Gal dėlto jis NATO konferencijoje išstojo prieš JV planą ir parėmė Norvegijos premjero reikalavimą tartis su TSRS.

Prez. Heuss savo kalboje. Naujų Metų proga, smerkė konferencijas, kurios vedamos daugiau propagandos sumetimais ir politikierių išsigarsinimui. Jis siūlė grįžti prie slaptų diplomatinį pokalbių.

Jis sutiko su siūlymu Europoje zonos be branduolinių ginklų. Ton zonoje įeina ir Vokietija.

Vokietijos spauda entuziaztingai rėmė savo prezidentą. Spauda atvirai stoji už atsikiras Vokietijos su TSRS derybas dėl Vokietijos apvienijimo.

Kaip žinoma, TSRS stato sąlygą, kad Vokietijos apvienijimui būtina jos neutralumas. Sutikimas palikti Vokietiją be branduolinių ginklų yra tolygu jos neutralumui.

Vokiečių spauda sako, nauji Tarybų Sąjungos moks liniai atsiekimai žymiai pakeitė dalykų stovį, jėgos balansą ir kitus dalykus, tai dabar jau reikia tartis su TSRS, ne sekti JAV politiką.

Kaip žymiai dalykai pasikeitė po TSRS mėnulio erdvės pasiuntimo. Seniai čia Adenaueris vyravo Vakarinėje Vokietijoje aklaai seksdamas p. Dulleso politiką, kuri dažnai priveda prie "karo kranto", kaip jis sakė.

Bet dabar ir Vakarinėje

ŠYPSENOS

Jis nesiveja paskui

Žmogus važiuodamas į mažą miestelį susitiko žmogų dumiantį iš miesto pasikėlus palus.

"Kas atsitiko?" užklausė jis bėganti.

"Miestely buvo žvėrių paroda", atsakė žmogus kvapą gaudydamas. "Vienas liūtas pasiliuosavo".

"Į kurią pusę jis pabėgo?"

"Tai ką, tamsta mana! kad aš vejuosi jį?"

Geras darbas

Nusibodus būti pardavėju krautuviėje, kur kostiumeris visuomet teišus, vyras stoji į trafiko policiją. Po kiek laiko susitiko jis su buvusiu samdytoju, kuris ir paklausė, kaip jam patinka naujas darbas.

"Labai patinka. Užmokė-tis geras, darbas nesunkus. O labiausiai man patinka tas, kad šiame darbe tiesa visuomet tavo pusėje, o ne kostiumerio".

Likučiai ir vėl

"Ką mes turėsime pietums šiandien?" klausia karibaly karalius savo žmoną.

"Porą senų misijonierių" atsako ši.

"Fe! Ir vėl likučiai (left-overs)."

Vokietijoj herojumi laikomas tas, kas stoji prieš karą, už susitarimą su TSRS, už taikos išlaikymą.

Ne sunku suprasti, dėl ko Washingtone, kur vyrauja militarinis samprotavimas, kad tik ginklu galima išspręsti svarbiausias problemas, pasireiškia tokios baimės tiek kalbama apie didelius pavojus, kuomet tikrai karo pavojai mažėja, taikai prospektai darosi skaistesni.

Kas mano ginklu kitų palenkti savo politikai, bijo, kad kiti irgi taip darys.

Taikos sentimentas pagalių Europoje paveikė ir j tuos, kurie stoji už ginklu sprendimą tarptautinių santykių.

Britanijai, Francūzijai ir Vokietijai pasisakius už nepuolimo paktą su TSRS, vargiai mūsų vyriausybė galės tam priešintis. Kas jai lieka, tai priimti, arba delsti. Delsimas betgi negelbės, nes negalima laukti, kad padėtis atsikeistų prielankiai JAV politikai. Iki šiol ji keičiasi kaip tik priešingai jai.

Washingtonė reikiama baimės, kad "neamerikinis sentimentas" Europoje pasieks čiukurą, o iš "neamerikinio" visai netoli į "priešamerikinį sentimentą". — Vilnis.

Ką Matėme ir Girdejome Tarybų Lietuvoje

Rašo Juozas Lesevičius

(Tęsa)
Paimkime kelius. Pirmiau, prieš karą, Lietuvos keliai jungė tik miestus su miestais ir tai buvo vieškeliai, žvyru pilti, arba plentaj — akmenimis. Asfaltuotų kelių buvo labai mažai. Po karo, nuo 1945 m., pradėta plačiu mastu asfaltuoti plentus. Lig šių metų asfaltuotų kelių ilgis padidėjo daugiau kaip 14 kartų ir jau siekia virš pusantro tūkstančio kilometrų. Iki pabai-gos šešto penkmečio numato mą dvigubai tiek nutiesti asfaltuotų kelių. Bėgyje 2-3 metų užsibrėžta padaryti visus kelius pravažiuojamus bet kuriuo metų laiku. Kelių darbuotojai pritaikę Lietu-vos klimato sąlygoms kelių dangą, bitumą maišo su žvyru. Toks mišinys labai pa-tvarus keliams. Daug pravedama ir naujų, gerų kelių.

Lietuvoje dabar susisieki-mas labai geras, lengvas ir nebrangus. Apart traukinių, autobusai kursuoja visais keliais po kelis kartus į die-ną. Kurie gyvena toliau nuo didelio kelio, jie iki autobu-so gali atvažiuoti su dviračiu — gi Lietuvoje dabar dvira-tį turi veik kiekviena šeima; o kitur, kur daugiau vyrų, turi du, tris ir daugiau dvi-račių — ir įsėdęs autobusan (gali su savim vežtis ir dvi-ratį) važiuoja kur nori, o po to, jei reikalas, gali kelione vėl pribairgti su dviračiu.

Plečiantis tarp miestiniams autobusų susisiekimui, kyla reikalas statyti nuolatinės autobusų stotis. Jose bus laukiamosios salės, bilietų kasos, bufetai. Jau pradėta statyti Raseiniuose, Druski-ninkų kurorte, Zarasų ir ki-tuose miestuose. Taipgi nu-matyta pastatyti apie 60 au-topaviljonų įvairiose tarp-miestinio autobusų kursavi-mo linijose.

O jei pridėsim žemės ū-kio modernizavimą ir mecha-nizavimą, pramonės išvysty-mą ir nuolatinį plėtimą, svei-katos apsaugą ir gydymą, jaunimo auklėjimą ir jo iš-mokslinimą, apie kuriuos kiekvieną iš jų reikės pakal-bėti atskirai, tai pamatysi-me, kad Lietuvoje, be jokio perdėjimo pasakius, padary-ta didelis žingsnis pirmyn.

Ar Yra Nepasitenkinimo Lietuvoje
Daugumas klausia, o kaip žmonės Lietuvoje, ar visi patenkinti? Kiti dar prideda, "aš gavau laišką nuo savo giminės, ar nuo tokio ir ki-tokio ir štai, ve, skundžiasi,

nepatenkintas ar nepaten-kinta savo gyvenimu". Būtų neteisinga atsakyti, kad visi patenkinti. Yra nepasitenki-nimo, skundų, zurzėjimo. Ir tai visai naturalu. Klaida būtų manyti, kad to nėra, bet dar didesnė būtų klaida, jei mostelėję rankas nuleis-tumėm ir susidarytumėm są-voką, kad ten iš tikrųjų jau taip bloga. Panagrinėkime skundus ir tas sąlygas, iš ku-rių jie išplaukia.

Pirmausia, nors tai menk-niekis, bet vistiek reikia pa-minėti, kad yra žmonių, kaip visur, taip ir ten, kurie nie-kad nepatenkinti, nežiūrint ką tu jam duosi. Nors tokių nedaug, bet jų yra ir Lietu-voje.

Antra, dar yra atsilikusių tokių, kurie seniau, buržuaz-inės Lietuvos laikais, buvę stambūs ūkininkai - dvarpo-nėliai, aukšti valdininkai, gy-veno geriau, ir dabar, aišku, jie nepatenkinti. Žinoma, ne visi ir jie lieja ašaras dėl praeties. Kai kurie iš jų, ypač profesionalai, supranta, kad atėjo pabaiga tų laikų — vieniems ponaui, kitiems vergauti, ir prisitaikę prie sąlygų nuoširdžiai atlieka jiems pavestas pareigas ar savo darbą. Bet kiti dirba, kad neturi kitokios išeities. Jie ir pralieja daugiausiai ašarų dėl praeties. Ir ar ga-li tikėtis ko nors daugiau iš jų? Buvo ponai, laikė tarnus ir tarnaites, o dabar patiems reikia užsidirbti duoną ir neskirtingiau kaip visi kiti darbininkai; o prie to, dar reikia atlikti ir namų ruošos darbus, nes pigių, pus-vergių tarnaičių daugiau jau negali laikyti.

O tokių, ypatingai buvusių aukštųjų valdininkų, yra pasi-likusių ir dabar dirba, dar gana daug Lietuvoje. Mums teko susitikti ir kalbėtis su jais. Niekto daugiau, kaip tik pagiežą lieja prieš Tarybų Lietuvą. Nežiūrint jų opozic-jos prieš tarybinę Lietuvą, jei jokio kriminalinio prasi-žengimo nėra atlikę, arba už mažesnius nusikaltimus nors ir buvo teismo nubausti, bet dabar amnestuoti, jie yra laisvi ir kiekvienas savo spe-cialybėje dirba darbą. Bet daugiau dejuoja, negu dirba. O kad nepasilikytų per daug neskaitlingoje mažumoje, ką ir jie patys mato, jie išnau-doja esamųjų sąlygų visus trūkumus paneigimui tarp mažiau susipratusių žmonių visuomeninių atsiekimų, kad ir šie kartu su jais dejuotų. Juo labiau, jie bando tokius žmones, ypač kaime, atkal-

bėti nuo darbo (ir, reikia pasakyti, su tam tikru, lai-kinu, pasisekimu), kad jie nedirbtų, arba kuo mažiau-siai dirbtų. O kada žmonės, kurie jų paklauso, nedirba ar mažai dirba, aišku, ir jų kas-dieninio gyvenimo lygma nekyla. Tuo buvusieji buržu-azinių laikų ponėliai bent laikinai pasitenkina, kad ne jie vieni, bet ir kiti žmonės "vargsta". Prie to, jie dar tikisi stebuklų — tikisi, kad dar kada nors jiems užtekės saulė iš vakarų... Bet ši jų dirva su kiekviena diena siaurėja, žmonės kas kart daugiau ir daugiau pradeda įsisąmoninti, kad jų gyven-i-mo gerbūvio gerėjimas pri-klauso nuo jų pačių darbo. Pavyzdžių dabar Lietuvoje jau užtektinai yra, kad kas dirba, tai ir gerai gyvena.

Trečia ir vyriausiai, tai mes visi gerai žinome, kad kiekvienas naujas daiktas, nežiūrint kaip jis būtų geras ir naudingas, turi sunkiai nu-galėti senąjį, giliai įsišakni-jusį daiktą. Ir tai kiekvieno-je gyvenimo šakoje. Mes augdami Lietuvoje girdejome iš senesniųjų pasakojant, o kai kurie iš mūsų dar ir pa-tys atsimename, kad senes-niais laikais valstiečiai žemę ardavo su medine žagre. Pa-sirodžius geležiniams plū-gams, nelengvai jie artojų buvo priimti. Kiti net prana-savo jų greitą galą, su įsi-tikinimu, kad plūgas niekad negalės pakeisti medinės žagrės. O vistik pakeitė, bet ne be pasipriešinimo.

Arba paimkime ir čia, siaurinės Amerikos konti-nente. Kada pasirodė pirmas automobilius, žmonės šaukė, "laikykitės arklį". Ir tokia nuomonė žmonėse laikėsi ga-na ilgai. O spaudos paklausa-tas, tų laikų žymusis humo-ristas, Robert Benchley, ką jis mano apie tokią žmonių nuomonę ir automobilius, rimtai atsakė: "Jie niekad nepakeis arklį!" Betgi pa-keitė. Paimkime net mažes-nį dalyką, ką man pačiam teko girdėti iš lietuvių gy-venančių Kanadoje. Pav., namą šildant šildymo siste-ma (furnace), kurią reikėjo kurenti anglimis, pakeitus gazu, tuojau gimė nusiskun-dimų, "gazu patogiau, ma-žiau darbo, bet nepalyginsi apšildymo anglimis". Kitaip kalba, kai priprato prie šil-dymo gazu. Tik dabar įverti-na jo patogumą ir patenkinti-as apšildymu. Paimkime dar mažesnią dalyką. Pas mus daugumas lietuvių yra namų savininkais. Patys juos ma-liavoja (pentina). Naudoda-vo šepčiūs maliovojimui. Atsirado roleriai, kuriais daug lengviau, patogiau ir greičiau maliovoja. Bet ar visi juos lengvai priėmė? Kai kurie per kelis metus spy-rėsi, kad "šepčių maliovoda-mas vistiek geresnį darbą pa-

darai", kol pagaliau įsitiki-no, kad su roleriu lengviau dirbti, daug daugiau laiko sutaupai, o darbas visvien toks pat geras.

Tokių pavyzdžių gali rink-ti ir surinkti tiek ir tiek. Kas kita su jaunais žmonėmis. Kurie gimė plūgo gadynėje, jie medinės žagrės nė į ran-kas neimty — tik nusijuok-tų. Pradėjęs važinėti su au-tomobiliu, jis jau nevažiuos su arkliais. Šildęs namą su gazu, jei galės išvengti, jis jau negrįš prie anglies. Nuo pradžios maliovojęs su role-riu, jis ir nemokės šepčio naudoti. Bet senesnis žmo-gus, jei nebent gerai apsi-skaitęs ir labai linkęs pasi-duoti pažangai, jam jau nėra lengva ir net sunku suspėti žygiuoti su nauju gyvenimu — bet kurioje jo šakoje.

Šičia ir glūdi pats pagrini-dinis dabarties Lietuvos žmonių "nepasitenkinimas" gyvenimu. Juk reikia žinoti, kad Lietuvoje daug daugiau kas naujo įnešta, negu mano viršūję išvardinti keli pavyz-džiai. Visas Lietuvos gyveni-mas perorganizuotas visiškai naujai nuo pat pamatų — pereita prie naujo suvisuo-meninto socialistinio gyveni-mo. Ypatingai tas atsispin-di ūkio šakoje, kuomet per-cita nuo individualaus, pri-vatiško — nors daugiausiai ir suskurusio — ūkininkavi-mo, prie kolektyvnės žemės ūkio sistemos.

Ir ar gali tikėtis, kad visi žmonės su išskėtom rankom sveikintų šituos pasikeiti-mus? Tuo labiau, kada Lie-tuvos žmonės, mes žinome, visas laikas buvo auklėti ir laikomi buržuazinių naciona-listų ideologinėje priespaudoje, padedant dar bažny-čiai, religinių prietarų įtako-je, kuri niekad ir niekur ne-buvo ir nėra bet kokio pro-greso šalininku. Šitokie žmo-nės ir žiūrį su taip vadinamu nepasitenkinimu į naują, vi-suomeninį, socialistiniais pa-matais perorganizuotą gyve-nimą. Tokių žmonių dar yra Lietuvoje, to negalima už-ginčyti.

Dabar, kai kas pasako, jei dar yra Lietuvoje žmo-nių, kurie nenori tų pakaitų, ypatingai žemės ūkyje, tai kodėl nepalikti, kad jie gy-ventų kaip gyveno, kol susipras ir panorės pakeitimų vykdymo? Ar bent jau rei-kėjo palaukti, sako, kol se-niai išmirs, o tada jaunąją kartą pervesti prie socialis-tinio gyvenimo. Tai klaidin-gas toks samprotavimas nuo pradžios iki pabaigos. Jei laukti kol senoji karta iš-mirs, tai tuo tarpu jaunoji karta pasens, prisigyvens prie senosios ir vėl bus ta pati bėda su vadinama jau-nąja karta, tai viena. O ant-ra, jei laukti kol visi žmo-nės sutiks su pakeitimais, tai vargiai ar kada sulauk-

tum tokios dienos! Paimk-lime ir čia bent porą pavyz-džių. Tik pagalvokime, jei Amerikos pirmtakūnai su Jurgiu Vašingtonu priešaky-je būtų laukę kol visi Ame-rikos žmonės pilnai sutiks atsipalaidoti nuo Anglijos imperijos, būkime tikri, A-merika dar ir šiandien būtų Anglijos kolonija.

Dar daugiau ir paprastes-nis dalykas. Daugumas di-džiujasi kad šiandien Jung-tinėse Valstijose ir Kanado-je darbininkai, kurie dirba, ne blogai uždirba ir palygi-namai gerai gyvena. Bet ar-kada paklausime savęs ir ar žinome kodėl? Užtai, kad darbininkai susiorganizavo į darbo unijas (profsąjungas) ir unijos iškovojo lengves-nes darbininkams sąlygas, didesnes algas. Nežinau kaip Jungtinėse Valstijose, bet Kanadoje dar ir dabar, kur nėra unijų, ten darbininkų uždardis ir visos darbo są-lygos skiriasi nuo unijistų kaip ugnis nuo vandens. O ar visi darbininkai iš karto su-tinka stoti į uniją? Ir jei pirmieji unijų iniciatoriai bū-tų laukę kol visi, net vienos ar kitos žmonės, darbininkai stos į uniją, vargiai dar ir šiandien turėtumėm bent vieną uniją visam šiaurinės Amerikos kontinente. Dėja, buvo ir yra drąsių pasiryžė-lių, kurie, nežiūrint visų sun-kumų ir statomų jiems pink-lių, šaukė žmones, organiza-vo darbininkus ir šiandien, dėka jų, turime darbo uni-jas. Ir dar ir dabar, kada unijų atsiekimai, į laimėtos darbo sąlygos ir žmoniškes-nės algos, rodos, taip aiškiai matosi kiekvienam, susikir-timuose su samdytojais, vie-ni darbininkai streikuoja, o kiti, irgi tokie pat darbinin-kai, pasidavę kapitalistinių išnaudotojų įtekmei, streik-laužiauja. Laimi ten, kur su-sipratę, organizuoti darbi-ninkai nenuleidžia rankų, o grumiasi pirmyn.

Juo labiau tokia padėtis Lietuvoje. Ten dar didesnis žingsnis padarytas pirmyn. Darbininkai ir valstiečiai pa-ėmė visą galią į savo ran-kas. Ten daugiau, negu bile koku kitoku atveju, nežiū-rint "priešininkų", reikalin-ga spėkų, pasiryžimo ir virš-visko — susipratimo, kol visi žmonės įsitikins, kad Lietuva, pasirinkus socialisti-nę tarybų santvarką, eina teisingu keliu.

(Bus daugiau)

COCOA BEACH, Cal. — Yra manoma, kad amerikie-čiai paleis kitą Vanguard ra-ketą ir kad ji neš į erdvę a-merikiečių sputniką. Bėt da-bar nebus duodama iš kalno jokių pranešimų apie tai.
Numatoma, kad raketa bus išsauta tarp trečiadienio ir šeštadienio, tai yra, tarp sausio 15 ir 18.

Sveikinimai Užsienyje Gyvenantiems Broliams ir Sesėms su Naujais Metais

Tėvynės Balsas, išeinąs Vilniuje, pirmame šių metų numeryje talpina daug sveikinimų užsienyje gyvenantiems broliams ir sesėms. Žemiau paduosime kai kuriuos iš tų sveikinimų.

Tėvynės Balso redakcija vedamąjį baigia šiais žodžiais:

“Su šiuo puikioju rytu Tave, brangus tautiet, sveikina Tėvynė, Tave sveikina į šviesią ateitį žengianti Lietuva.

“Su Naujaisiais Metais, broliai ir sesės!”

V. Mykolaitis-Putinas, vienas gerai žinomas rašytojas, sveikina šiais žodžiais:

“Linkiu laimingų Naujųjų 1958 metų visiems ir kiekvienam lietuviui, kurį šie žodžiai pasieks arčiau ar toliau už Aėvynės ribų.

“Tegu įsiviešpatauja taika visame pasaulyje!

“Tegu taikos prieglobstyje visi lietuviai paduoda vieni kitiems rankas gimtojoje žemėje!

“Mes jūsų laukiame!”

Vilniaus Valstybinio Operos ir Baletoto Teatro artistai, K. Petrauskas, J. Gustaitis, R. Geniušis, J. Grybauskas, K. Gutauskas, Z. Palauskas, J. Dautartas, M. Juozapaitytė, A. Zauka, R. Marijošius, E. Saulevičiūtė, E. Kunavičius, M. Aleškeviūtė, J. Stasiūnas, I. Ylienė, R. Siparis, V. Adamkevičius, J. Mažeika ir K. Šilgalis, sveikina užsienyje gyvenančius kolegas, Augaitytę, Baltrušaitį, Kardelienę, Kutkų, Marijošų, Nauragį, Sprindį, Kalvaitytę, Januškaitę, Grišaitienę, Vencevičaitę, Dambauskaitę, Štaikų, Gailevičių, Knišaitę, Vėlbasį, Bandzevičių, Babuškinaitę, Zateplinskaitę ir kitus, sekančiais:

“Naujų Metų išvakarėse 37 kartą Vilniaus Valstybiniam operos ir baletoto teatrui įsijiebs rampos šviesos, suskambės orkestre nemirtinga Džiuzepė Verdi operos ‘Traviata’ muzika, iš lėto sklės uždanga ir vilniečiai vėl klausysis tradicinio operos spektaklio, klausys nuostabių ‘Traviatos’ muzikos melodijų.

“Šį vakarą Kanadoje ar Prancūzijoje, Argentijoje ar Vakarų Vokietijoje, Jungtinės Amerikos Valstijose ar Brazilijoje bei kitose šalyse išsiblaškę sutiksime Naujuosius Metus ir Jūs, mūsų tautiečiai. Sutiksime toli nuo gimtosios žemės, nuo tėviškės, toli nuo artimųjų ir pažįstamų...
“Vilniaus operos teatre baigsis tradicinis naujameti-

nis ‘Traviatos’ spektaklis. Laimingi ir linksmi žmonės skubės į savo namus ir sės prie stalų palydėti senus ir sutikti Naujuosius Metus.

“Nuaidės Gedimino bokšto laikrodį, skelbdamas 12 nakties. Jo garsas radijo bangomis aplėks visą Lietuvą. Iš už stalų pakils darbininkai, valstiečiai, inteligentai. Pakils visa Tarybų Lietuva sutikti Naujųjų laimingų metų. Suskambės taurės, apkabins broli brolį, sesuo seserį, draugas draugą ir ligi dugno išgers taures už Naujus, už šviesius džiaugsmo ir laimės Metus. Tik už šių stalų nebus Jūsų...
“Mes, Vilniaus Valstybinio operos ir baletoto teatro artistai, keldami taurės už Naujuosius 1958 Metus, prisimename Jus, mūsų tautiečius, dabar toli nuo mūsų gyvenančius kolegas, buvusius teatro artistus.
“Keldami taurės už Naujuosius Metus, mes apgailestaujame, kad Jūs, kaip tie išblaškyti paukščiai—giesmininkai, šiandien toli nuo savo lizdų, toli nuo mūsų bendros gūžtos — Lietuvos teatro. O kaip būtų džiugu, jei už bendro stalo skambėtų Jūsų balsai, Jūsų juokas ir dainos.

“Iš visos širdies sveikiname Jus su Naujaisiais 1958 Metais ir linkime sveikatos, asmeninės laimės, o svarbiausia, Jūsų laukiame mūsų brangiojoje tėviškoje — Tarybų Lietuvoje!”

Dailininkas A. Zmuidzinavičius siunčia toli nuo Tėvynės gyvenantiems lietuviams sekantį sveikinimą:

“Linkiu Jums, Brangieji, kad ateinančiais Naujais 1958 metais susitiktume mūsų Tėvynėje Lietuvoje!”

Vilniaus dramos teatro aktorai, O. Juodytė, O. Knapkytė, T. Vaičiūnienė, N. Nakas, V. Derkinas, V. Tamaliūnas, E. Grikevičiūtė, P. Zilonas, J. Siparis ir J. Rudinskas, rašo, kaip jie, susirinkę V. Derkinio bute po premjeros, Bevardydami nuotraukas suradę nuotrauką iš 1941 metų. Apžiūrėdami tą nuotrauką suranda, kad ne visi jų tarpe.

“Ilgai žiūrime į seną nuotrauką, prisimename kiekvieną, prisimename ir tuos, kurių nebėra mūsų tarpe.
“Kaip gaila, kad nėra šalia mūsų Kačinskio, Palubinsko, Škėmos, Kubertavičiūtės, Katiliūtės, K. Dauguvietytės...
“Naujų Metų naktį prisiminsime Jus, mielieji draugai, pakelsime už Jus šampano taurės. O kaip būtų ge-

ra, kad Jūs būtumėte kartu — ne tik senoje fotografijoje”.

Profesorius Z. Žemaitis sveikina sekančiais:

“Neseniai Tarybų Sąjungos piliečiai ir svetimšaliai turėjo progos apžvelgti didelių laimėjimų, jos pasiėktus mokslu, kultūros, technikos ir kitose gyvenimo srityse. Ir mūsų Lietuva dideliais žingsniais žengia pirmyn, ugdo savo mokslą, kultūrą, kelia visą gyvenimą. Todėl nuoširdžiai linkiu Jums, broliai lietuvi, laimingai sutikti Naujus Metus, gerai apsvarstyti savo ir mūsų krašto reikalus, mesti tarnavus svetimiams, grįžti į savo gimtinę kraštą ir įsijungti į mūsų bendrą didelį darbą”.

Grįžę iš Pietų Amerikos, A. Zokas, J. Balčiūnienė, B. Mitras, L. Kisieliėnė, J. Lekavičius, G. Radzevičius, J. Balčiūnas, P. Moncevičius, L. Valbasys ir P. Pilipavičius, sveikina:

“Nuo Baltijos ir Nemuno krantų mes Jums siunčiame karštą Naujų Metų sveikinimą. Mes Jus sveikiname,

mieli tautiečiai, linkime Jūsų gyvenime laimės”.

Generolas-leitenantas V. Vitkauskas ir generolas-majoras A. Čepas siunčia sveikinimą emigracijoje esantiems lietuviams ir buvusiems kariams, ir sako:

“Tač, dar kartą sveikindami Jus Naujų Metų proga, mes kuo širdingiausiai linkime Jums, kad, sekdami ligšiol jau grįžusių į savo gimtinę mūsų tautiečių pavyzdžiu, kuo greičiau grįžtumėte į Tarybų Lietuvą, drauge su mumis galėtumėte džiaugtis jos pažanga”.

Akademikas prof. A. Purėnas kitame numeryje įdėjo ilgoką straipsnį, kurį jis baigia sekančiais:

“Man būtų labai džiugu ir gera, jei su manimi Tėvynėje Lietuvoje šiandien drauge dirbtų tokie tautiečiai lietuvi, kaip mano buvęs bendradarbis profesorius chemikas Alfonsas Zubrys, dabar esąs Kanadoje, kalbininkai: profesorius Skardžius ir Salys. Jiems čia Lietuvoje būtų darbo labai daug, auklėjant ir mokant naujus lietuviškus kadrus, tobulinant gimtąją lietuvių kalbą.

“Aš tikiuosi, kad sekančius 1958 metus mes laiką drauge jau praleisime Tėvynėje Lietuvoje”.

Lietuvių Kultūrinis Gyvenimas Lenkijoje

Dabartiniu laiku mes turime platoką nuovoką apie Lietuvos gyvenimą, o ypač įtaigi kultūrinę veiklą. Kas kita su Lenkijoje gyvenančiais lietuviams, jų ten mažai atskirta ir mažai mes apie juos žinome, o labiausia mums rūpi jų kultūrinis gyvenimas ir ar jie neįstautės.

Kadangi mano tėviškoje randasi Lenkijoje, gaunu daug laišku iš giminių, tai noriu pasidalinti gautais įspūdziais su kaimynais, kurie gyvena Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose.

Mano tėviškoje yra kaimas prie Galadusio Žegarių. Senovišku matavimu, tai šeši verstai nuo Seinų. Tai vienas iš tamsiausių kaimų visose Seinų apylinkėse. Mat, čia nuo neatmenamų laikų stūkso bažnytelė ir karčiama, tai it dubeltavas šaltinis, iš kurio tamsybė triško. Netoli buvo Kunatos dvaras, tai kitas šaltinis, kur galėjau užsidirbti kapeiką: kasdamas bulves, parduodamas nušautą zuikį arba pagavęs žuvį jo ežeruose. Drebedavai eidamas į jo dvarą, o pamėčius pakajus, tai drugys išsivystydavo. Aišku, ne tik pono bijoje, kiek jo šunų, kurie tik biskį buvo mažesni už mūsų kaimo arklius. Dabar pasiklausykite, kas ten dedasi, tamsybės kaimo, apie kurį sesers duktė rašo:

“O dabar parašysiu apie jaunimą. Pas mus dažnai būna šokiai ir lošimai — beveik kas nedėlią. Atvažiuoja nuo Punsko ir Kunatos, pakajuose gražiai sulošia, o paskui vakarėlis iki dienos. Mums netoli į mokyklą Žagaruose pas Dapkevičių. Iki 1955 metų buvo tik keturi skyriai, o dabar yra septynios klasės”.

Jaunutis

Jaunųjų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė.

Torontiečiai tarpusavyje lenktyniuojantieji vajininkai turi punktų sekamai: A. Daukantas — 545; R. Antanavičienė — 426.

Ateinančios savaitės LB laidoje tilps galutini vajúaus rezultatai ir bus paskelbta kas laimės vajininkams skirtas dovanas, bei kuris rajonas vėl žymės savo pergale ant Istorinės LB Trofėjos.

K. Kilikevičius

TORONTO. — Cleve Kidd, Ontarijos Darbo Federacijos prezidentas, reikalauja, kad Ontarijos vyriausybė sudarytų viešų darbų programą tikslu aprūpinti bedarbius darbu.

Kaip Eina LB Vajus

Vajaus laikotarpis jau pasibaigė. Dabar Liaudies Balsas vajininkai ir rėmėjai užbaigia prisiuntimą vajúaus darbo atskaitų. Laikė praėjusios savaitės dar gauta aštuonios naujos prenumeratos ir \$117.50 aukų. Apart pakartotino atsiliepimo Montrealo, Cikagos, Winnipeg, Windsor, Tabako augintojų, Rochesterio, Red Lake, Buffalo, Sudburio ir Auburn vajininkų, dar vajininkų eilę papildė gražiai atsliepdamas Blairmore, Alta., vajininkas J. Bruzga. Gražus būrys pavienių rėmėjų atsinaujinamieji prenumeratas gausiai parėmė LB aukomis.

Tarpajoninėse lenktynėse pakaitų neįvyko. Trečiasis rajonas dar labiau isitvirtino pirmą vietą tarp lenktyniuojančių rajonų. Visi rajonai gražiai papildė vajúaus veiklos rezultatus.

Iki sausio 13 d. vakaro iš rajonų gauta sekančiais:

Iš pirmo rajono 36 naujos prenumeratos ir \$962.37 aukų.

Iš antro rajono 54 naujos prenumeratos ir \$2,090.55 aukų.

Iš trečio rajono 18 naujų prenumeratų ir \$759.25 aukų.

Iš ketvirto rajono 9 nau-

jos prenumeratos ir \$270.75 aukų.

Iš Jungtinių Valstijų 49 naujos prenumeratos ir \$1,307.50 aukų.

Iš Skotijos gauta viena nauja prenumerata.

Bendrai laikė šio vajúaus gauta 167 naujos prenumeratos ir \$5,390.42 aukų.

Už pasekmingesnį vajúaus pravedimą lenktyniuojantieji vajininkai dabar turi punktų sekančiais:

Toronto vajininkai	1,958
Montrealo vajininkai	1,321
Brooklyno vajininkai	497
Chicagos vajininkai	464
Winnipeg vasininkai	428
Windsoro vajininkai	401
Port Arthur vaj.	393
Hamiltono vaj.	330
Vancouverio vaj.	241
Tabako augintojų vaj.	224
Rochesterio vaj.	203
Norwoodo vaj.	125
Detroito vaj.	101
So. Bostono vaj.	76
Sudburio vaj.	76
Waterburio vaj.	54
Red Lake vaj.	50
Baltimore vaj.	43
Kapuskasing vaj.	42
Lawrence vaj.	40
Buffalo vaj.	31
Blairmore vaj.	14
Auburn vaj.	11

Ir virš dvidešimts kitų vajininkų ar jų grupių, turinčių po mažiau kaip 40 punk-

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Sergą lietuviai: D. Grigaitis turėjo vidurių operaciją, o Jono Turutos liga tiriama. Abudu gydosi Jeanne D'Arc ligoninėje.

Linkiu greitai pasveikti.

Elektros ekspertai ieško priežasties, kodėl sausio 6 dieną Montreale ir apylinkėse buvo sustojus elektra arti valandos laiko.

Pasinaudodami tamsa, išdykeliai iššaukė virš 40 kartų ugniagesius be reikalo.

Virš 2,000 namų savininkų traukia teisman miestą už padarymą jiems nuostolių virš \$1.000.000.

Mat praėjusiais metais birželio mėnesį laike smarkaus lietaus buvo užnešti rūšiai. Sako miestas kaltas už tai, kad nepraveda tinkamo dydžio ryžių vandeniu nubėgti.

Montrealo darbų departamentas praneša, kad praėjusiais metais išasfaltavo 19 mylių naujų gatvių, kas kainavo \$4,700,000.

Montreale dabar yra 804 mylios asfaltuotų gatvių ir 126 mylios grįstų gatvių. Šaligatvių ilgis siekia 1,280 mylių. Pravedimas 40 mylių naujų šaligatvių kainavo \$1,400,000.

Kvebeko pramonės ir komercijos ministras P. Beantien raportavo, kad 1957 metais provincijoje medžio prikirsta už \$30,000,000, kasyklose iškasta už \$420,000,000 įvairių metalų ir mineralų. Numatoma pakelti iki \$500,000,000.

Per tą laiką elektros energijos pagaminta 800,000,000 arklų jėgos.

Industrija davė gaminių už \$6,000,000,000.

Statyba nors sumažėjo, bet siekė \$1,570,000,000. In-

dustrijon investuota \$2,550,000,000.

Carlton Ave. namų savininkų draugija spaudžia miesto valdybą, kad numuštu 50 procentų taksus visiems 4 ir 5 kambarių duplexams.

Montrealo naujo žvėryno direktorius praneša, kad naujas žvėrynas užims 135 akierių plotą ir kainuos \$9,000,000.

Jis bus užbaigtas įrengti 1960 metais. Per dieną galės perleisti 100,000 lankytojų. Bus apie 5,000 įvairių žvėrelių iš įvairių pasaulio kraštų. Darbą pradės anksti pavasarį.

Parkų direktorius sako, kad virš 1,000,000 montrealiečių mągdėsi miesto maldynėse praėjusių metų vasarą.

3,076 dalyvavo plaukimo lenktynėse, 5,858 ėmė plaukimo pamokas, 5,939 gavo pažymėjimus kaip geri plaukikai, 439 gavo pažymėjimus kaip ekspertai gelbėti nelaimėi ištikus.

Mont Royal viešbutyje buvo sporto mylėtojų konferencija, kuriai pirmininkavo Dr. Gustav.

Vienas garsus Amerikos sporto ekspertas pranešė, kad pabuvimas vienos savaitės miške prie vandens prailgina amžių vienais metais.

Jis ypač patarė tą praktikuoti tiems, kurie nervuoti, negali miegoti.

Dr. F. C. James praneša, kad McGill universiteto vaikus sukelti \$6,000,000 dėl pagerinimo mokslo sąlygų davė \$6,172,705.

2,000 moteriškų skrybėlaičių darbininkų eis į streiką, jei nepatenkins reikalavimo pakelti algas 15 centų į valandą ir nepriims 75 centų minimum į valandą.

Jie taipgi reikalauja 35 valandų darbo savaitės vietoj 40 valandų ir kitų pagerinimų. Vadovauja CLC unija.

Ar Žmonės Susipras

Aš myliu skaityti tik širdžiai malonius raštus, kurie kalba apie taiką, apie visos žmonijos sugyvenimą, ir ten randu susiraminimą, kyla noras dar ilgai gyventi ir susilaukti to laiko, kada pasaulyje žmonės bus visi socialiai pavalgę, apsilvę ir nereiks drebėti dėl rytojaus.

Bet šiandien to nėra ir neatrodo, kad greitai tas laikas ateis. Įvairios šalys negali susitarti ar nenori susitarti. Vienaip kalba, o kitaip daro. Aš norėčiau pasakyti keletą žodžių, kas už tai kaltas, bet kas mano balso klausys. Jau buvo rašyta ir dar rašoma, kaip atstatyti taiką pasaulyje, bet kas iš to. Tie atsikreipimai nekiekvieną pasiekia, o gal ne kiekvienas supranta. O svarbiausia, tai kad ne visi kelia balsą, kad jie nori taikos, broliško sugyvenimo, ar jis būtų juodas, geltonas, komunistas, kapitalistas, bedievis ar tikintis. Juk visi esame šios žemelės gyvūnai ir norime valgyti, jaučiame skausmą ar džiaugsmą.

Skaudžiausia tas, kad tie patys vargšai darbo žmonės vienas kitam kiša koją. Kai vieni siekia taikos ir geresnio gyvenimo, tai kitį padeda tiems, kurie siekia karo ir išnaudojimo. Taigi, brangūs broliai ir sesės, kol mes darbo žmonės nebūsime vieningi, mes turėsime kentėti baimę dėl karo ir dėl rytojaus. Tik kada mes patys

Policija pranešė, kad praėjusiais metais Montreale buvo 316 piniginių apiplėšimų sumoje \$371,600.

Tai rekordas šioje srityje.

1957 metais Montreale pavgė automobilių už \$10,000,000. Tai irgi rekordas.

1957 metais Montreale ir apylinkėse automobilių nelaimėse buvo užmušta gatvėse 271 žmogus.

Surinko Montrealietis

susiprasime ir vieningai kalbėsime, tada ir mūsų valdovai turės paklausyti mūsų balso.

A. Pranevičius

Susiziedavo

RODNEY, Ont. — Per kalėdas susiziedavo P. Mažilių duktė Lilija, su kanadiečiu vaiku, kuris baigęs universitetą ir dabar aukštesnėje mokykloje mokytojauja. Lilija Mažilytė baigęs slaugės mokslų ir dabar dirba kaip registruota slaugė.

Vestuvės įvyks birželio mėnesį.

Reporteris

Mirė Du Lietuviai

LETHBRIDGE, Alta. — Praeito lapkričio pabaigoje staiga mirė Tomas Stankūnas, o pradžioje gruodžio Juozas Vyšniauskas, kuris paskutiniu laiku gyveno Calgaryje, Alta.

Abudu mirusieji paliko dideliame nuliūdime savo šeimas. Jie į Kanadą buvo atvykę prieš 28 metus.

Lai būna jiems amžinas ramus poilsis.

F. Kazokas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Serbenta, Buffalo, N. Y., prisuntė penktą naują prenumeratą ir nuo vieno 50 c. aukų.

M. Vidrukas, Winnipeg, Man., prisuntė dvi naujas prenumeratas ir \$13.50 surinktų aukų. Naujas prenumeratas gavo S. Krisčius ir J. Radzevičius, Aukas surinko S. Krisčius \$13.00 ir J. Radzevičius 50 c. Aukojai: I. Krischus ir S. Krisčius po \$5.00; St. Rychuk, J. Snezyk ir J. Uzviezyn po \$1.00 ir nuo vieno 50 c.

J. Užunaris, Windsor, Ont., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir dar \$4.50 surinktų aukų. Aukojai: M. Juška \$2.50; P. Dargužis ir A. Užunaris po \$1.00.

M. Deedas, Red Lake, prisuntė atnaujintą prenumeratą, paaukojo \$15.00 (pradžioje vajaus aukojai \$10) ir nuo rėmėjų \$5.00 aukų. Aukojai: Redleikietais \$2.00; W. Katuba, M. Topics ir A. Litvyn po \$1.00.

J. Kevėža, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo J. Petravičiaus \$1.00 aukų.

Rosemontietė, Montreal, prisuntė atnaujintą prenumeratą, nuo K. L. Literatūros Draugijos Montrealo kuopos \$25.00 aukų ir nuo E. Macevich ir Helen po \$1.00 aukų.

A. Karpavičius, Toronto,

Mes siunčiame pakelius į Tarybų Sąjungos respublikas, Rusiją, Ukrainą, Latviją, Lietuvą, Estiją ir t.t. Mes išrenkame visus mokesčius čia.

Taipgi mes turime mūsų krautuvėjų viešosios medžiagos, gatavus pakelius dėl pasiuntimo jūsų šeimoms. Mes garantuojame, kad jūsų šeimos gaus ant švenčių.

Saukite mus ar atsilankykite mūsų krautuvėjų.

Express Overseas Parcel Service

4158 St. Lawrence St. Montreal, Que. Tel. PL. 4725

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kaimo žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Žilinsko \$1.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., lankydamasis Toronte pridavė dvi naujas prenumeratas, kurių vieną užprenumeravo W. Černiauskas Lietuvos, kelias atnaujintas

ir \$5.50 surinktų aukų. Aukų: G. Kazlauskas \$2.50; R. Barauskas \$2.00 ir nuo dviejų po 50 c.

L. Svirplys, Windsor, Ont., prisiuntė tris atnaujintas prenumeratas ir tuomi užbaigė visų prenumeratų atnaujinimą Windsore.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., vėl paaukojo \$20.00 ir prisiuntė nuo Lietuvos \$1.00

aukų. A. Apšegienė, Auburn, Me., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

Viena montrealietė pati užsiprenumeravo LB.

J. Bruzga, Blairmore, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukų: J. Bruzga ir L. Chrysler po \$2.00; J. Daugela, P. Semiuk, H. P., ir Union Meat Market po \$1.00.

A. Samuolis, Chicago, prisiuntė naują prenumeratą, keletą atnaujintų ir nuo vieno 50 c. aukų. Naują prenumeratą gavo P. Malinauskienė.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

J. Pečiulis, Calgary, Alta., \$1.00;

W. Kurila, Raith, Ont., \$1.00;

B. Poškus, Islington, Ont., \$1.00;

F. Kunigauskas, Gainsborough, Sask., \$5.00;

J. Žebrius, New Westminster, B. C., \$1.00;

M. Indriulenas, Simcoe, Ont., \$1.00;

G. Aleliunas, Bothwell, Ont., \$1.00;

M. Zurauskas, Bourlambaque, Que., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

NAHA, Okinawa. — Komunistų palaikomas Saiichi Kaneshi išrinktas šio miesto majoru prieš didelę amerikiečių opoziciją. Amerikiečiai, kaip žinia, turi Okinawoj militarinę bazę.

Kaneshi gavo 34,968 balsus, o jo oponentas — 33,986

Siūlo Sumažinti Apsigynimo Išlaidas

NEW YORK. — Škotijos 77 metų amžiaus lordas Boyd Orr pareiškė čia, kad šaltojo karo politika yra sauzudiška ir žiopla ir pasiūlė, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos sumažintų apsigynimo biudžetus 10 procentų.

Penki procentai, sakė jis, turėtų būti panaudoti sumažinimui taksų, o kiti penki — parėmimui atsilikusių šalių.

Tokiu būdu, sako jis, atsilikusios šalys gautų \$6,000,000,000 paramos.

Jis sako, kad bent koks užsimojimas sunaikinti komunizmą ginklo pagalba būtų tiesiog sauzudystė.

Jis 1948 metais buvo apdovanotas Nobelio dovana.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Siuntiniai! iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"
LE. 6-2139 Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

- 1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.
- WINNIPEG: — 887 Main St.
- EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
- VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANCIŲ DĖMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime; kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.
Telefonas: LE. 2-8928

KAZYS BORUTA

Sunkūs Paminklai

(Ištrauka iš pasakojimo "Sunkūs Paminklai", kuriam autorius vaizduoja skulptoriaus gyvenimą ir žuvinimą nuo nacių rankos. — Red.)

Truvinas Siaubas Ant Nemuno Kranto

Viršaičio Uzdono ūkio padėgimas naktį sukėlė siaubo aplinkiniams didžialaukiams, kurie dabar nesiskubino atsiskaityti su naujakuriais ir mažžemiais ir stengėsi gražumui su jais išsiskirti, o Banaičio pasirodymas gaisro vietoje su granata įvarė išgastę ir miesto ponams.

Apie Banaičį pradėjo sklįsti gandai, kad jis vaikščiojantis aplink miestą po miškus, ir ne vienas, bet su visu būriu. Vieni jį sutikę naktį kažkur einantį, nuo galvos ligi kojų apsiginklavusį, kiti matę miške kone su tankais važinėjantį. Daug gandų buvo, o baimės ir nerimo dar daugiau.

Beinorius, užėmęs Banaičio namus, bijo čavo vienas naktį pašilkti. Pasikvietė Aliošką Stelmoką, su kuriuo taisė kažkoj suglusterusį sunkvežimį, rengdamasis važiuoti rinkti išvežiotų po kaimus daiktų ir prekių. Žmona vis dar buvo negrįžusi, kaimuose besaugojanti paslėptus turtus, Beinorius nakvynėi prašydavosi pas kaimynus arba pats kur įlisdavo į daržinę. Kun. Karalius taip pat privengdavo vakare pašilkti tuščioje gimnazijoje prie parko ir vakare grįždavo į vikaro kambarėlį klebonijoje. Orentas prie malūno naktį išstatydavo sargybą ir pats atkiūtindavo į miestą. Klewickas negrįždavo vakarais į uošvio vilaitę prie tvenkinio, nakvodamas savo kabinete ant kušetės.

Dabar jo visas rūpestis buvo sugauti Banaičį. Susitaikė ir su Rukutiene, davęs jai uždavinį, jei suseks, kur laikosi Banaičis, dovanoti išdavimą ir nekelti bylos. Naktį pas Banaičio uošvius Sugintus, kur buvo jo vaikai, išsiūsdavo pasalus. Grybo sodybą apstatė šnipais, bet jis niekur nesirodė. Bandė užkalbinti Grybą, ar jis nežinąs, kaip Banaičį surasti, esą, norėtų su juo vienu du susitikti ir pasikalbėti, bet skulptorius tik nustebeš pečiais patraukė. O Klewickas visai rimtai galvojo, jei negalima Banaičio sugauti, tai bandyti su juo susitarti. Jam spėjo jau įgrįsti Vėgerto išdidumas ir hitlerininkų pasipūtumas, jis tikėjosi su Banaičio pagalba juos pagąsdinti ar net visai iššvilinti iš Sarpaliaus vilos.

Nusibodo jam būti pastumdėliu, ir pasigedo dvigubo žaidimo. Tada iš tikrųjų jis būtų Jurbarko viešpats.

Tais sumetimais naktį išsišaukė iš rūšio Banaitienę. Prieš tai buvo įsakęs Ausiukui (ji buvo paskyręs kalėjimo viršininku vietoje Rukutienės, o į jo vietą nuovadoje — tarytoją Keršį, nes svarbesnius tardymus perėmė į savo rankas, o kitų ir tardyti nebuvo ko) prieš jos nesikabinėti ir atskirai laikyti kambarėlyje. Naktį atvedė į jo kabinetą baisiai suvargusią moterį ir pražilusią tą klaičių rytą, kai ją užpuolė Ausiukas ir laikė su vaikais, suremtą revolveriais, degant miestui. Moteris sustojo prie durų, rūšiai žiūrėdama į Klewicką, tarsi klausdama, ko reikia tam viltrakiui. Klewickas atleido sargybinių, buvo perdėta mandagus, pakvietė sėsti, bet moteris stovėjo prie durų lyg sustingusi.

— Oi, kaip tamsta baisiai suvargusi! — tarė su užuojauta Klewickas. — Dovanokit, pirmom karo dienom daug kas klaikau atsitinka. — Bet frontas jau toli nuėjo... Gal būt, greitai pasibaigs ir karas... Hitlerio armija jau kažkur ties Maskva... Bolševizmas bejėgis atsispirti... Ir mus užgrius nauja okupacija... Mes turime susiprasti ir pagalvoti apie savo likimą...

Moteris su panieka žvilgtelėjo į besimaivantį gestapininką. Ko jam reikia? Ką jis čia vaidina?

— Taip, — atsakė, — tamsta pagalvok apie savo likimą...

— Aš galvoju ne tik apie savo likimą, bet ir apie tamsos, — apsidžiaugė Klewickas, kai pagaliau moteris prakalbėjo. — Nemanyk, kad aš esu tamsos priešas. Jei buvai sulaukyta karo rytą, tai tikrai todėl, kad būtum apsaugota nuo minios keršto...

— Ačiū už tokią apsaugą... — atsiduso moteris.

— Ką gi dabar padarysi?

— Tęšė toliau Klewickas. — Gal būt, sargybiniai buvo per daug įžūlus... Bet jau toks metas... Jūs vis tiek negalėjote pasitraukti, nebent iš vakaro, — bet tada jūs mane norėjote sugauti, — o iš ryto visi keliai buvo užkirsti... Dabar viskas mano rankose... ir jūs patys, ir sunkvežimis su visais jūsu

archyvais... Štai jūsų bylos, — parodė ant stalo krūvą popierių, — aš viską žinau... Galime kalbėti atvirai...

Moteris įtartinau pasiūrėjo, kokio atvirumo čia jam prireikė? Tą tardymo gudrybę ji ir anksčiau ne kartą buvo patyrusi.

— Galiu tamstai net pasakyti, — ramiai dėstė toliau Klewickas, — kad ir tamsos vyras nespėjo pasitraukti... Jis čia pat apie Jurbarką... Sudegino Uzdono ūkį... Ir gerai padarė... Per daug kvailiojo buožė... O aš, kaip sakiau, nesu jūsų priešas, nors viskas mano rankose... Tamstos vyras anksčiau ar vėliau sugausime, — kur jis pasislėps? — bet aš to nenorėčiau... Priešingai, norėčiau, kad jis toliau veiktų, tik, žinoma, reiktų suderinti veiksmus...

— Kokius? — įstebėto moteris.

— Matai, tamsta, vieni išėjo, kiti atėjo, o mums reiks gyventi... Norėčiau susitikti su tamstos vyru vienu du ir pakalbėti... Manau, kad susitartume...

Moteris nusijuokė su panieka.

— Ką gi jūs susitartute? — Tamsta nesijuok... Aš galiu ir tamstą išleisti, bet su viena sąlyga, kad padėtume man susitikti su savo vyru...

— Vadinasi, kad aš pati įtraukčiau savo vyrą į spąstus? — pasipiktino moteris, supratus klasingą pasiūlymą. — Ar taip?

— Ką jūs! — numojo Klewickas. — Sakiau gi, kad man reiktų suderinti su jūsų vyru veiksmus... Tai būtų abiem pusėm geriau... O ji suimti visai neįeina į mano planus... Aš noriu pasiūlyti bendradarbiauti...

— Ačiū, — atsakė ramiai moteris, — aš čia negaliu būti tarpininkas... O ir mano vyras tikriausiai nereikalingas jūsų bendradarbiavimui...

— Tamsta nesupranti, — bandė toliau aiškinti Klewickas, nors ir nesiryždamas ligi galo atidengti savo ketinimų. — Ką gi manai, toks baidokininkas Rikteris, ar pasipūtęs prūsas Vėgertas man artimesni, negu tamsta, knygečio duktė, ir tamstos vyras, panemunių kovotojas, nors ir komunistas... Galį ramiausiai juos po velniais pasiūsti, aš nesijaudinsiu...

— Drauge su tamsta, jų agentu, — pridėjo Banaitienė.

— Tamsta ir vėl savo, — pritrūko kantrybės Klewickas. — Kas ir ką pasiūsi, — dar neaišku... Tamsta nenori pasinaudoti mano ištiesta pagalbos ranka — nereikia... Atsiraiš kiti, kurie

man padės. Kad ir Grybas, jis artimas tamstos vyro bičiulis...

— Būtų niekšas, jei tokiais patarnavimais užsiimtų, — atsakė moteris.

Klewickas nusijuokė.

— Tušti žodžiai!... Jei kova, tai kova — visos priemonės geros, kurios padeda siekti tikslo... Gal ne taip? — pasiūrėjo į akis. — O dėl Grybo galite nesijaudinti... Nors jis ir labai karštai už jus mingavo, bet aš slaptai su juo susitariau... Dabar jis veikia su manim, ir nuo jo galvos nė plaukas nenukris...

Moteris pasiūrėjo į Klewicką ir suabejojo. Akiplėšikai meluoja ar tiesą sako?... Pro rūšio užkalto langu plyšėlį ji matė praeinantį Grybą. Neatrodė, kad jis būtų persekiojamas. Pats vienas atėjo į nuovadą ir išėjo. Matyt, su Klewicku veda kažkokias derybas... O gal jis ir anksčiau su juo veikė?... Gal tą rytą, kai ji rengėsi pasitraukti, jis užbėgo patikrinti, ar ji namie, ir užsiundė galvažudžius? Jam išbėgus, tuojau užgriuvo Ausiukas... Supuolimas, ar taip buvo viskas iš anksto paruošta?... Susijaudinusi moteris buvo linkusi patikėti provokacija.

— Negi toks niekšas būtų? — pati sau galvojo, žiūrėdama į Klewicko ramų veidą, lyg kaukę.

— Tai kaip? — paklausė jis, stebėdamas susijaudinusių moterį. — Sutinki?

— Ne, — atsakė griežtai moteris, lyg atsipeikėjusi.

— Apsigalvok, tamsta!... — tarė Klewickas, įdėmiai pažiūrėjęs į moterį. — Tai, ką aš tamstai siūlau, vienintelis išsigelbėjimas ne tik tamstai, bet ir tamstos vaikams, o gal ir vyrui...

Moteris tylėjo. Klewickas, pasiūrėjęs, staiga pakeitė toną ir griežtai pridėjo:

— Kova yra kova... Arba — arba... Nenorėsi su manim bendradarbiauti, tai sunaikinti man tamstą tik nusispiauti... Pagalvok!...

Banaitienę nuvarė atgal į rūšį. Naktį gretimas moterų kameras užpuolė girti hitlerininkai ir policininkai. Tempė moteris, prievartavo, kažkur išvežė. Pro Banaitienės duris kyštelėjo galvą prižiūrėtojas.

— Ar ir šitą paimsit? — paklausė.

— Ne, kitą kartą!... — atsakė kažkas koridoriuje. — Per sena...

Banaitienė suprato, kad Klewickas ją tyčia gąsdina, šantažuoja. Gal būt, ir taip buvo, nors jam mažai rūpėjo uždaryta moteris rūsyje. Naktį atvyko girti iš Sarpaliaus vilos esesininkai, pasigėdė moterų... Klewickas tik buvo įsakęs neliešti Ba-

naitienės, nes ji reikalinga tardymui.

Klewicką vis daugiau gundė dvigubas žaidimas. Veikti vienoje ir kitoje pusėje, ir būti padėties viešpačiu. Reikia tik galvos neprarasti, siaučiant bepročiams. Jis nenorėjo pasidaryti Vėgerto ir Rikterio įrankiu, galvodamas jais kaip nors atsikratyti.

Kitą dieną vėl išsišaukė Banaitienę.

— Na, kaip, apsigalvojai? — trumpai paklausė.

— Apsigalvojau, — atsakė griežtai moteris. — su niekšais man nepakeliui...

— Na, tai liks į rūšį!... — piktai atkirto Klewickas. — Gyva iš ten neišeisi... O su vyru ir be tavęs rasimės.

Banaitienę nuvarė į bendrą kambarį, kur patamsėje ant grindų kūkčiojo išniekintų moterų, paryčiu gražintos iš hitlerininkų orgijų buvusioje Sarpaliaus viloje.

Reicho komisaras Vėgertas nelabai domėjosi vietos reikalais ir tarpusavimiems piatunėmims. Taj jis ramiai paliko Klewickui ir kitiems savo padėjėjams.

Jis pats patogiai įsikūrė Sarpaliaus viloje, naktimis smagiai suždamas su savo artimaisiais, o dienomis važinėdavo su Rikertu ir kitais vietiniais hitlerininkais panemunėmis, dairydami kur geresnio dvaro. Patiko jam Sarpaliaus dvaras ant Nemuno kranto — gražūs vaizdai, nauji trobesiai, gera žemė, gaila tik per anksti sugrįžęs buvęs savininkas, reikš jį atgal išsiųsti į reichą, bet kol kas dar nesku...

bu... Panemunės šlaitai ir aplinkiniai miškai knibždėjo užsilikusios tarybinės kariuomenės dalinių, neatsargu būtų pasiskubinti. Turi praeiti dar valymo akcija, reikia išsukuoti apylinke. Panemuniais žemai skraidė lėktuvai, žvalgydami ir apšaudydami įtartinus susibūrimus, skardžiais karstėsi specialūs daliniai, medžiodami belaisvius. Prie tos medžioklės ir Vėgertas kartais prisidėdavo su savo palydovais, kai nebūdavo pavojaus, užtikę kur nors pasimetusių beginklių raudonarmietį ar šiaip kokį įtartinį žmogelį. Tada surengdavo medžioklę, maždaug kaip Rytprūsiose savo dvare, kai paleisdavo iš tvarto kralikus... Čia tu kralikų vietoje buvo žmonės. Kas jie tokie — Vėgertui buvo visai nesvarbu, kaip medžiotojui, šaunančiam į žvirblių būrį... Ar svarbu jam, kuris žvirblis kris nuo šūvio, kuris nulėks į šalį?...

Norėjo surengti tokią ekspediciją toliau į mišką, kal sudegė viršaičio Uzdono ūkis, pašaudyti aplinkinius mažžemius, įvarant siaubo

gavo neats miška vadasi jo, te donar lė gal ti. Pa dalini vų iš yra, nesir Pa tižni goga, ku. — Noja dysi klaus da ga Ju verti mink mant ka at zuoty išmar — Klevi dus, atsak Man j ge vis Va buvo griov mo p padė kinti Klevi ga ka du. I ta es Prad liais. sinag trijų vė pi stulp statą Su jai griau šėsi Steln nē, o jo sa senia je žy auks nago auks prog sisen sinag padu kē, k goga. Vė tais šais l ro ba tas r mas telėj virsū gogo piatū mas. Sudū seno bron aikšt Tik slėgt lų d

savo žiaurumu. Bet vėl buvo neatsargu — aplinkui dideli miškai, kažkokios bolševikų vadas ten pasirodė, be abejojimo, ten dar yra išlikusių raudonarmiečių dalinių, medžioklė gali nelaimingai pasibaigti. Pasiuntė Klevicką su jo daliniais, davęs porą palydovų iširti, kas ten buvo ir yra, o pats nutarė verčiau nesirodyti.

Pakelti savo galybės prestižui atkreipė dėmesį į sinagogą, išlikusią viduryje rinkų.

— K. da, burmistre, tą Nojaus arką su žydais plukdysi pas Abraomą? — paklausė Rikterį. — Man vaizdą gadina...

Jurbarko sinagoga buvo vertingas architektūros paminklas, vietos meistrų įmantriai pastatytas kaip arka ant surantytų ir pabrūzgotų stulpų su trijų aukštų išmargintomis galerijomis.

— Na, tik syki, isakyk Klevickui suvaryti į ją žydus, ir tegu sau plaukia! — atsakė linksmai Rikteris. — Man jų naujam Georgienburge visai nereikia...

Vakare Carpaliaus viloje buvo aptartas sinagogos nugriovimo ir žydų iškraustymo planas... Vėgertas ir jo padėjėjai iš anksto patenkinti kvatojo. Iš ryto įsakė Klevickui suvaryti į sinagogą kaip galima daugiau žydų. Davė į pagalbą ir keletą esesininkų su automatais. Pradėjo varyti žydus būreliais. Prigrūdo sausakimšai sinagogą. Vyrus išrikiavo trijų aukštų galerijose, davė piūklus ir liepė nupiauti stulpus, kurie laikė visą pastatą.

Subėgo miestelio gyventojai pažiūrėti, kaip žydai griaus sinagogą... Čia maišėsi Beinorius ir Alioška Stelmoka, šokinėjo Rukutienė, o Rukutis su šautuvu ėjo sargybą... Apie sinagogą seniai sklido gandai, kad joje žydų pirkliai suslėpė savo auksą. Dabar, griaunant sinagogą, turįs pabirti tas auksas ir reikia nepraleisti progos rieškučiomis jo pasisemti. Tai ir suplūdo prie sinagogos visos miestelio padūgnės ir nekantriai laukė, kada pradės griauti sinagogą.

Vėgertas su Rikteriu ir kitais palydovais stovėjo priešais Rukučio-Beinoriaus mūro balkone ir juokėsi. Vėgertas mostelėjo ranka, duodamas ženklą pradėti. Plyksnelė vienas kitas šūvis į viršų, kaip salutas, ir į sinagogos vidų, kad pradėtų piauti stulpus... Kilo riksmas, klyksmas, vaitojimai... Sudūzgė piūklai, piaudami seno ažuolo išrantytus ir išbrūzgotus stulpus. Visa aikštė nutilo pasibaisėdama. Tik iš sinagogos pro prislėgtą vaitojimą sklido piūklų dūzgimas.

— Greičiau, greičiau!... — masavo ranka Vėgertas nuo balkono.

Sargybiniai su automatais ragino piovikus... Bet įstrigo suspausti piūklai. Kalėkylius. Kaukšėjo kirviai. Vieną kitą koloną išvertė. Pagaliau visas pastatas pasvirė ant šono. Pro kampą pabiro gipso ir bronzos dulkės.

— Auksas, auksas! — sušuko Rukutienė ir puolė pro sargybinius prie sinagogos. Paskui ją šoko Alioška Stelmokas su Beinoriumi ir visa minia. Sinagoga susverdėjo ir griuvo, sukeldama dulkių debesį. Klaukus riksmas išsiveržė iš po griuvėsių.

— Na, also, — tarė Rikteris, — Nojaus arka išplaukė...

Vėgertas klaukia šyptelėjo auksiniais dantimis. Klevickas stovėjo šalia išbalęs ir, griūvant sinagogai, net nemirktelėjo, tik nusigrįžęs nuo kilusių dulkių, prašvokštė pro dantis:

— Rupūžės... Nauji bepročiai...

Vėgertas su Rikteriu pasišalino nuo balkono abudu patenkinti, vienas — kad įvarė siaubo miestui ir įrodė Hitlerio galybę, o kitas — kad atsikratė buvusių savo miesto piliečių dalies. Daug žuvo suvarytų į sinagogą ir atbėgusių ieškoti aukso... Pro dulkių debesį ir klaukų vaitojimą, kas liko gyvas, šliaužė iš griuvėsių. Pribėgęs Rukutis atrado savo žmoną, prislėgtą bronzuotos ažuolo kolonos. Metęs šautuvą, bandė nuversti koloną, bet nepajėgė ir šaukė pagalbą kaip paklikęs. Rukutienė be kvapo gulėjo po kolona sutraiškyta. Pro šalį šliaužė pritrenktas Beinorius, Alioška, nors ir parblokštas griuvimo, pašoko ant kojų, dairdamasis po lauzus, ar nepamats kur aukso... Bet iš griuvėsių kapstėsi tik sužaloti ir siaubo apimti žmonės paklaikusiomis akimis. Alioška neišlaikė to baisumo ir pabėgo, užmiršęs auksą.

Vėgertas su Rikteriu vis dėlto nusisėmė miestą. Žmonės, nors ir daug klaukių dalykų matę per pastaras dienas, su pasibaisėjimu kalbėjo apie sinagogos nugriovimą.

— Baisus stebuklas!... — dūsavo ir vikariukas, užvertęs akis į palubę. — Pildosi viešpaties žodžiai... Akmenis ant akmenis neliks Jeruzalėje...

— Kokia čia tau, panie, Jeruzalė? — pašnairavo senis kanauninkas. — Čia Jurbarkas... Baisūs dalykai...

Kun. Karalius pasižiūrėjo ir nusišypsojo. Didelio daikto, sinagogą nugriovė. Yra čia ko jaudintis?

Bet visą miestą jaudino klaukuma, kuri užgriuvo ir

Kas Atsirado Pirmiausia: Komunizm. ar Marksizmas

S. Karpė

Darbininkas ir Naujienos susiginėjo dėl to, kas atsirado pirmiau, komunizmas ar marksizmas. Abudu laikraščiai yra prieš komunizmą, bet abudu daugiausia sielojasi dėl to komunizmo.

Naujienos teigia, kad komunizmas nėra kilęs iš marksizmo, o Darbininkas spiriasi, kad komunizmas yra marksizmo vaikas. Ištikro, kurio gi teigime daugiau tiesos?

Jeigu mes giliai įsižiūrėsime į gyvenimą, mes surasime, kad gyvenime eina nuolatinė evoliucija. Ir nieko neatsiranda be priežasties. Reiškia, jeigu atsirado marksizmas, tai turėjo būti tam ir priežastis. Ir kas gi tas marksizmas?

Marksas ir Engelsas, tie du pirmieji socialio mokslo šulai, juk nepagimdė marksizmo, kaip kad moteris gimdo vaikus. Kada jie rašė Komunistų Manifestą, jie nesakė, kad štai mes sugalvojome komunizmą. Priešingai, jie sakė, kad komunizmas jau kelia šurpą tam tikriems siuogsniams. Reiškia, jie nebuvo komunizmo tėvai.

Marksas tėra toks komunizmo tėvas, kaip Darvinas evoliucijos tėvas. Jų mokslai yra išaiškinimas įstatymų, pagal kuriuos tvarkosi žmonija, gyvūnija ir gamta.

Marksas studijavo kapitalizmą ir prieš jį buvusias socialines sistemas. Jis surado jų vystymosi įstatymus. Jis numatė, kodėl kapitalizmas užėmė pirmesnės sistemos vietą, o komunizmas užims kapitalizmo vietą. Darvinas, išstudijavęs gamtą, nustatė gyvūnijos ir augalijos vystymosi įstatymus.

Taigi, Naujienos yra teisingesnės, kuomet jos tvirtina, kad komunizmas nėra kilęs iš marksizmo. Jau turėjo būti pagrindas marksizmui atsirasti.

Marksistai išaiškino visuomenės vystymosi įstatymus. Po kapitalizmo būsiančią sistemą, kuri išsivystys istorijos eigoje, jie pavadino komunizmu. Bet ir čia ne

dar baisesnė gali užgriūti... Sinagogos griuvėsius greitai nuvalė, žuvusių lavonus užkasė į bendrą duobę žydkaupiuse, o Rukutis savo žmoną iškilmingai palaidojo ir rengėsi padaryti kryžių iš tos kolonos, kuri ją buvo užgriuvusi. Bet nespėjo padaryti...

Aplinkui dėjosai baisūs dalykai.

(Bus daugiau)

galimybių pažinti socialio vystymosi įstatymus ir mokina, kaip jis turi elgtis. Jis mokina darbininkus, kaip prisiruosti tai dienai, kada jie turės paimti į savo rankas valdžią ir pertvarkyti gyvenimą naujais pagrindais. Tai ne išradimas, o suradimas, pažinimas gyvenimo pirmynžangos.

Čia dar reikia pastebėti, kad gyvenimas ir jo vystymasis įvairiose pasaulio vietose yra nelygus. Tą nuskirtingos sąlygos, skirtingos aplinkybės. Už tai ir kelias į socializmą ir komunizmą yra labai nevienodas. Apie tai spaudoje buvo plačiai diskutuota ir nebėra reikalo daugiau kalbėti.

LONDON. — Aneurin Bevan, kairiojo sparno darbių lyderis, pareiškė, kad Britanija sulaikytų nuklinius bandymus, jeigu darbių būtų išrinkti į valdžią.

Tokių būdu, sako jis, Britanija parodytų pavyzį kitoms.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniui.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Petre Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St

ir

Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Bulzgių Duktė Apsivedė

Pereitą sekmadienį Lietuvos salėj buvo graži "šiaur partija" dėl westoniečių Bulzgių dukters Aldonos. Jaunoji buvo apdovanota gražiomis dovanomis. O jos vestuvės su Dick Willemse- nu įvyko antradienį.

Jaunavedžiai medaus mėnesiui išvyko į New Yorką, o gyventi persikels į Meksiką.

Laimingo jiems šeimyninio gyvenimo.

—o—
Mirė Aleknevičius

Pereitą, pirmadienį buvo palaidotas M. Aleknevičius, A. Balsio švogeris, sulaukęs apie 60 metų amžiaus.

—o—
Mirė Sasnauskienės Motina

Draugai S. ir U. Sasnauskai gavo iš Lietuvos labai liūdną žinią, kad mirė U. Sasnauskienės motina.

Liūdėsio valandoje reiškia gilia užuojautą.

—o—
Serga

Susirgo draugė S. Jaka- vičienė. Gydos namie po gydytojo priežiūra.

Linkiu draugei greitai pasveikti.

—o—
Metinis Susirinkimas

Pereitą sekmadienį įvyko Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos

metinis susirinkimas. Iš raportų paaiškėjo, kad kuopa gražiai veikia.

Kuopa nėra didžiausia, turi vos 120 narių, bet labai daug darbo atlikusi. Ypatin- gai ji stropiai dirba palaikymui spaudos, platinimui literatūros ir tvirtinimui taikos.

Perrenkant valdybą, įvyko keli pasikeitimai. Pirminin- kas A. Karpavičius nebesu- tiko palaikyti kandidatūrą. Nauju pirmininku išrinktas Ch. Morkūnas. Taipgi ir raš- tininkas naujas, J. Grigaliū- nas. Senas raštininkas S. Zostautas pareiškė, kad atsi- randa kliūčių sėkmingam pa- reigų atlikimui. Finansų raš- tininkas paliko senas, T. Rimdžius. Taipgi išdininkas P. Pleskus ir parengimų rei- kalais rūpintis apsiėmė P. Mockaitis, abu palikdami se- nose pareigose.

Draugas Grigaliūnas įnešė, kad kuopa kasmet ruoštu metinius parengimus. Su- manymas buvo priimtas ir nutarta metinį parengimą suruošti kada nors kovo mė- nesį.

Reporteris

LONDON. — Maskvos ra- dijas pranešė, kad tarybinis mokslininkas prof. V. Pyš- novas rašo žurnale Ogoniok, kad Tarybų Sąjunga neuži- go turės tokius orlaivius, ku- rie skris 3,500 mylių per va- landą.

TORONTO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS
SU BANGOS CHORU RUOSIA

Koncertą -- Šokius

Šeštadienį, Sausio 25 d.

Lietuvių Salėj -- 160 Claremont St.

Koncertinę Programą Pildys Bangos Choras

Bus gėrimų ir užkandžių

Šokiai prie gero orkestro

Visi kviečiami atsilankyti

Pradžia 7.00 val. vak.

Įžanga \$1.00

Morkiai Pagerbti su Auksiniu Jubilejumi

TORONTO. — Draugų Antano ir Viktorijos Morkių vaikų ir jų šeimų bendromis pastangomis pereitą šešta- dienį Lietuvos salėj buvo su- ruoštas didelis banketas pa- gerbimui jų su auksiniu ju- bileeju. Reiškia, Antanas ir Viktorija Morkiai susilaukė 50 metų vedybinės sukak- ties.

S. Poškus, Morkių dukters Anės vyras, trumpai persta- tė susirinkusiems jubilian- tus, pažymėdamas, kad An- tanas ir Viktorija Morkiai užaugino ir gražiai išauklė- jo gražią šeimyną: keturius sūnus ir tris dukteris; kad jie visuomet rūpinosi ir da- bar tebesirūpina savo vaikų gerove ir laime. Susirinku- sieji sudainavo "Ilgiausių metų" ir apdovanojo gražio- mis dovanomis. Taipgi solis- tė Helen Degutienė, kuri kartais pakviečiama dainuo- ti ant radio, padainavo ke- lias angliškas ir lietuviškas dainas, pritaiky us įvykiui. Po to sekė vaisės ir pasi- linksminimas.

Kalbant apie A. ir V. Mor- kius jų jubilėjaus proga, neužtenka pasakyti, kad jie išaugino gražią šeimą ir gra- žiai išauklėjo. Morkių var- das yra tampriai susirišęs su Kanados lietuvių visuome- nės istorija, o ypatingai su Toronto. Draugas A. Morkis per keletą dešėtk metų bu- vo vienas iš aktyviųjų visuo- meninių veikėjų. Jis buvo ir organizacijų budavotojas, ir prakalbininkas, ir spaudos tvirtintojas. Ypatinai jis daug veikė Sūnų ir Dukterų Draugijoje kaip pirmininkas, kaip vėjininkas, kaip kores- pondentas. Aišku, kada vy- ras aktyviai dalyvavo visuo- meniniame judėjime, tai mo- tinai teko ta sunkioji našta auginti vaikus ir auklėti juos. Ir ji tai puikiausiai at- liko.

Toronto ir apylinkės lietu- viai, prisidėdami prie šio ju- bileejaus atžymėjimo, aiškiai parodė, kaip jie įvertina A. ir V. Morkių pasiaukojimą bendram visų tikslui. Jie nuoširdžiai linkėjo jiems il-

giausių metų.

A. ir V. Morkiai yra vienį iš pirmesniųjų ateivių. Jiems teko pergyventi Kanadoje du karus ir visus emigrantų sunkumus. Bet visi vargai liko užpakalyje. Dabar jie, turėdami gražią šeimą, gerai įsikūrusią, jaučiasi laimingi, nes jų sunkus darbas ir rū- pestis davė gerus vaisius.

Reporteris

Padėkos Žodis

Gerb. Redakcija,
Leiskite man tarti širdin- gą ačiū visiems giminėms, draugėms ir draugams ir kaimynams, lankiusiems ma- ne sergant ir pareiškusiems asmeniškai ar laiškais užuo- jautą. Taipgi širdingą ačiū už puikias gėlių dovanas. Ačiū.

A. Byras

Londonas.

Gautas Laiškas

Yra gautas iš Lietuvos re- gistrotuos laiškas adresuo- tas Juozui Savulioniui, Sud- burin, iš kur mums prisiun- tė J. Brazdžius. Prašome at- siimti.

LB Administracija

Belsize Tailors

J. RAČIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pienu Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvena- mų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
TorontoAutomobilių Radiatorių Reikalas
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai